

A nyárádmenti fokhagymától a mézes Kánaánig

Van jövője a nyárádszeredai kertészvásárnak

Itt az ideje a csemeték kiültetésének, sokan vásároltak ezekből

Huszonkettedik alkalommal rendezték meg Nyárádszeredában a hagyományos kertészvásárt és magbörzét. A szervezők biztosak abban, hogy ezt a szakmai rendezvényt a továbbiakban is éltetni kell.

Gligor Róbert László

Múlt szombaton is megtelt a nyárádszeredai művelődési ház és az előtte levő tér, a kereslet és kínálat idén is jókor találkozott: a közeledő tavasz sok kertészt kimozdít a lakásból, mert az aktuális teendőkkel már nem sokat lehet késlekedni.

Nem csoda hát, hogy nagy volt az érdeklődés a hétfégi hagyományos

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Egyre többen a balavásári borversenyen

Múlt héten huszonnyolcadikszor szervezte meg a Kis-Küküllő Menti Szőlészeti Társulás és a Kisküküllő Borrend a nemzetközi szintű balavásári borversenyt.

2.

Harmóniadoktor

A lifecoachok arra keresnek konkrét választ, hogy milyen gyakorlati lépésekkel tehetjük túl magunkat a nehézségeken. A marosvásárhelyi Simon Emőke három éve hivatásos „edző” (coach).

6.

Limitless – konferencia

A Limitless egyik legkiemelkedőbb pillanata volt, hogy elindították a marosvásárhelyi állatkertet bemutató alkalmazást, amely ingyenesen letölthető okostelefonokra.

10.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Modern és hatékony

Antalfi Imola

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár honlapján tanulmányozható az egészségbiztosítással rendelkezők számára kiadott útmutató második, bővített kiadása, amely tartalmazza a biztosított jogálláshoz szükséges feltételrendszert, a biztosított jogait és kötelességeit, a szolgáltatáscsomagokat, amelyekre jogosult. Ugyanakkor azok számára is tájékoztató, akik nem rendelkeznek egészségbiztosítással. A pénztár célja, hogy „modern és hatékony” biztosítási rendszert működtessen, ehhez pedig az első lépés egy átlátható, közérthető tájékoztató. Az 52 oldalas útmutató dicséretére legyen mondva, e két feltétel teljesül. Jól összeszedett, témakörökre bontott eligazító dokumentum, aminek tartalmát mindenkinek ismernie kellene, így sok kellemetlenség elkerülhető lenne.

A tartalomnál maradva, azt is el kell mondani, hogy egészen „érdekes” jogai vannak a biztosítottoknak, illetve a biztosítással nem rendelkezőnek, a biztosítási járuléka alóli mentesség nagyvonalú listája nem ösztönzi a jövedelemmel nem rendelkezőt, hogy munkát vállaljon. Mert minek is, ha például biztosítás nélkül is joga van a családorvosnál a bővített minimális egészségügyi szolgáltatáscsomagra, ami mondhatni megfelel a biztosítottnak járó alapsomagnak, ha a sürgősségi ellátásra való jogosultság jegyében jelentkeznek a kórháznál, és ingyen hozzájutnak minden vizsgálatához.

Az útmutatóból kiragadhatjuk a betegek prevencióhoz, szakorvosi, kórházi ellátáshoz, a szabad orvosválasztáshoz, az orvosi adatok bizalmas kezeléséhez

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

7., csütörtök
A Nap kel
6 óra 50 perckor,
lenyugszik
18 óra 18 perckor.
Az év 67. napja,
hátravan 299 nap.

✦ Isten éltesse!

Ma TAMÁS, holnap ZOLTÁN napja. ZOLTÁN: arab eredetű ősi magyar személynév, a török közvetítéssel a magyarba került arab szultán, szoltán, vagyis szultán szóból származik. Jelentése: uralkodó, fejedelem.

IDŐJÁRÁS

Borús, esős
Hőmérséklet:
max. 10 °C
min. 1 °C

VALUTAÁRFOLYAM BNR – 2024. március 6.	
1 EUR	4,9718
1 USD	4,5713
100 HUF	1,2650
1 g ARANY	312,2892

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Összegyűjtik a növényi hulladékot Maroszentgyörgyön

Március 7-15. között gyűjtik össze Maroszentgyörgyön a növényi hulladékot (faágat és levelet), a helyi lakossággal már előre közölt ütemterv szerint. Március 18-28. között pedig megszervezik a tavaszi lomtalanítást, amikor a lakosságnak lehetősége lesz megszabadulni több típusú hulladéktól – tette közzé Sófalvi Szabolcs, a község polgármestere.

Sajtószabadság mozgásban

A Magyar Újságírók Romániai Egyesülete (MÚRE) Maros megyei fiókja a március 15-i sajtószabadság napja tiszteletére március 14-én 16.30-tól a marosvásárhelyi vár Kádárok bástyájában (a Marx József Fotóklub székhelye) kerekasztal-beszélgetést szervez a médiát érintő aktuális kérdésekről. Az online és a közösségi média helye és szerepe a médiapalettán címmel Kulcsár Andrea, az RTV marosvásárhelyi stúdiójának szerkesztője a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem diákjaival beszélget. Karácsonyi Zsigmond, a Népújság főszerkesztője Fluktuáció a bizonytalan médiapiacra témakörben Szucher Ervin és Antal Erika újságírókkal a többi között arra a kérdésre keres választ, hogy mi motiválja az újságírókat, vagy kényszeríti távozásra őket egyes médiaintézményekből. A beszélgetés nyilvános, nem csak a sajtóban dolgozó kollégákat várja a MÚRE.

Műemlékvédelem Erdélyben

A marosvásárhelyi Arcus Egyesület, a kolozsvári Entz Géza Művelődéstörténeti Alapítvány és a szovátai Asio Egyesület március 8–10. között Műemlékvédelem Erdélyben X. címmel konferenciát szervez a szovátai Teleki Oktatási Központban. A kétféltéven megrendezésre kerülő konferencia célja lehetőséget biztosítani az elmúlt két év erdélyi műemlék-helyreállítási programjai, a műemlékekhez és ingó örökségünkhöz kötődő kutatások, valamint a különböző örökségvédelmi projektek bemutatására. A rendezvényen a műemlékvédelemben szerepet kapó különböző szakterületek erdélyi és magyarországi képviselői, művészettörténészek, építészek, mérnökök, régészek és restaurátorok adnak elő. A konferencia részletes programja a Monumenta Transsylvaniae Facebook-oldalon, valamint a www.ega.ro honlapon is elérhető.

Bajkó Attila kiállítása

Temesvári képzőművész lesz a Bernády Galéria újabb vendége. Az 1975-ben Csíkszeredában született grafikus alkotói sokoldalúságát érzékeltető egyéni tárlat március 7-én, csütörtökön 18 órakor nyílik meg a marosvásárhelyi Bernády Házban. Bajkó Attila a csíkszeredai Nagy István Művészeti Líceum végzettje, egyetemi diplomáját Temesváron és Budapesten szerezte. A bányász városban lett a Merlin Ifjúsági és Gyermekszínház díszlet- és bábtervezője. A mesevilág, az árnyképek kiváló képviselője könyvillusztrációval is rendszeresen foglalkozik. Művészetét a megnyitón Nagy Miklós Kund művészeti író ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Egyre többen a balavásári borversenyen

Múlt héten huszonnyolcadikszor szervezte meg a Kis-Küküllő Menti Szőlészeti Társulás és a Kisküküllő Borrend a nemzetközi szintű balavásári borversenyt.

Gligor Róbert László

A megmérettetésre idén már hét ország (Románia, Magyarország, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Ausztria, Szlovákia) borászai neveztek be. A kizárólag kis- és közepes termelőktől összesen 525 borminta érkezett, ennél több csak 2019-ben volt. Ezek négy kategóriában (fehér, vörös, rozé, gyümölcs- és gyógyborok) kerültek elbírálásra múlt pénteken, majd másnap tartották az ünnepélyes díjazást, amelyen a magyarországi Kunszeri Miklós zsűrielnök szakmailag értékelte a beérkezett borokat. A borászokat és vendégeket Jakab Sándor, a házigazda Kisküküllő Borrend nagymestere köszöntötte, a szakmai rendezvényt megtisztelte jelenlétével és felszólalt Péter Ferenc, a Maros megyei önkormányzat elnöke, dr. Sándor Tibor László, Magyarország bukaresti nagykövetségének mezőgazdasági és környezetügyi attaséja, valamint a csíkszeredai főkonzulátus részéről Perce László konzul. Az ünnepélyes eseményen felvonultak a kelemenelki Kisküküllő, a dicsőszentmártoni Szent Márton, az anyaországból az Egri Bikavér, a Kiskunhalas, a csongrádi Szent Vince, a bogácsi Szent Márton, a mátészalkai Vörösmarty, a ceglédi Ungvári László borrendek, a Borbarát Hölgyek Délalföldi Társasága és a vajdasági Temerinből a Kertbarátkör képviselői.

A 30-tagú zsűrinek nem volt könnyű dolga a rengeteg borminta végigkóstolása és pontozása során, de végül sikerült kiválasztaniuk a legjobbakat. A fehérborok csoportjában a kelemenelki Iszlai Károly tavalyi száraz sauvignon blanc-ja érte el 98 ponttal az első helyet a benevezett 387 minta közül, de a vörös-

borok kategóriájában is ő végzett a legjobb helyen hároméves száraz merlot-jával (97,3 pont 84 minta közül). Ugyanekkor pontszámot ért el a rozé borok legjobbjá, a magyarországi Szentpéteri pincészet tavalyi száraz nérója is (40 minta közül), míg a gyümölcsboroknál a felvidéki Palik pincészet ötéves édes feketeribizli-bora bizonyult a legjobbnak (88,7 pont) a 14 minta közül. A zsűri 124 arany-, 199 ezüst- és 136 bronzérmes osztozott ki, a többiek dicséretben részesültek. Az idei nagyarányt ugyancsak a kelemenelki Iszlai Károly vihette haza, a mezőkölpényi szőlészetből származó növénye nedűjével. A 24 ár területet művelő gazda szerint a jó borkészítés rengeteg és állandó tanulást, szeretetet, odaadást követel. Ő ezt már biztosan tudja, hiszen négy évtizede foglalkozik szőlővel és borral – tehetjük hozzá.

Sagyebő István, a Kis-Küküllő Menti Szőlészeti Társulás elnöke sikeresnek nevezte a rendezvényt, amit a borminták és a szombati eseményen részt vevők nagy száma is jelez, és úgy gondolja, hogy ezt a szintet tartani kell a jövőben is.

A rendezvény helyszíne ezúttal is a Romantik étterem volt, Iszlai Jenő tulajdonos (maga is borász és idén is aranyérmes bortermelő) ismét jó házigazdának bizonyult.

Idén 525 borminta érkezett a megmérettetésre, nem volt könnyű dolga a 30 ítélesnek

Fotó: Gál Gyöngyvér

Hahota-kabaré Gyulakután

A marosvásárhelyi Hahota Színtársulat március 8-án, pénteken este 7 órától a gyulakutai művelődési házban vízi színre nagy sikerű kabaré-előadását, melynek címe **És akkor mi van?**

Szereplők: Puskás Győző, Cseke Péter, Gönczi Katalin, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd és Kelemen Barna. Énekel Jakab Bodoni Ildikó, rendező: Kovács Levente.

Ünnepeljük együtt a nők napját!

Jegyek még kaphatók a polgármesteri hivatalban, Takács Mózesnél.

Kit szerettél, Madách?

Március 10-én, vasárnap 19 órától a nyárádszeredai kultúrotthonban játssza a Bekecs Táncszínház **Kit szerettél, Madách?** című előadását. Jegyfoglalás a 0755-289-832-es telefonszámon, jegyek a helyszínen is kaphatók. Március 13-án, szerdán 18 órától Marosvásárhelyen, a Kultúrpalota kistermében látható az előadás. Jegyek a Kultúrpalota jegypénztárában válthatók. Rendező Györfi Csaba, zeneszerző Boros Csaba, díszlettervező Cristina Breteanu. Majthényi Annát, Madách édesanyját Kilyén Ilka, Madách feleségét, Fráter Erzsébetet Ritziu Krisztina, Madách Imrét Györfi Csaba alakítja.

RENDEZVÉNYEK

Nőnap táncháza az Erdélyi Hagymányok Háza szervezésében

Március 8-án 21 órától nőnap táncháza hívják a népzene és néptánc kedvelőit az Erdélyi Hagymányok Háza Bartók Béla termébe (Sáros/Tárgului utca 1. szám). Zenél az Úver és az Öves zenekar. Táncháza: Balogh Zsolt. Március 9-én délelőtt 11 órától ugyancsak a Bartók Béla teremben kerül sor a kamarazenei koncertsorozat legújabb alkalmára. A nevelőkoncerttel (melynek címe Havas tájak zenéje) elsősorban a fiatalokat szólítják meg. A koncert norvég, finn, dán és lengyel darabokat tartalmaz, a résztvevők a népzene és a zeneirodalom nagy alkotóinak művei közti összefüggésekről szerezhetnek zenei ismereteket. Az elhangzó zeneműveket Bauer Krisztina, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem népzene-katedrájának hallgatója mutatja be, és hozza közelebb a hallgatóságához. A műsort Edward Grieg, Jan Sibelius,

Carl Nielsen, Niels Gade, Toivo Kuula, Moritz Moszkowski, Franz Berwald műveiből Csíky Boldizsár állította össze. Előadják: Bauer Krisztina, Bordos Csilla, Szigeti Emanuela, Péter Béla. Az előadáson a részvétel ingyenes.

Nőnap hangversenyek

A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia következő rendkívüli rendezvényeire március 7-én, ma és pénteken, 8-án este 7 órától kerül sor. Az Innamorato di te című rendkívüli nőnap hangversenyeken Eusebiu Huțan (tenor), Florin Estefan (bariton), a Kolozsvári Román Nemzeti Opera igazgatója, Giancarlo Palena (bandoneon) és Ovidiu Lup (zongora) lép fel, a Marosvásárhelyi Filharmónia szimfonikus zenekarának kíséretében, Vladimir Lungu vezényletével. A két est programjában olyan művek szerepelnek, mint a Vivo per lei, Caruso, Parla piu piano, Nel blu di pinto di blu, Senza fine, Mi manchi, Love in Portofino, Your Love és más népszerű alkotások. Jegyek a filharmónia jegypénztárában és online az Eventbook honlapján kaphatók.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Voks 24 – Felmérés

A kormánypártok szövetségben kevesebb voksra számíthatnak, mint külön

A választási szövetségre lépő két kormánypárt közös európai parlamenti (EP-) jelöltlistáját kevesebben támogatnák, mint ahányan az önálló listákra voksolnának, az RMDSZ EP-listájának országos támogatottsága pedig továbbra is az ötszázalékos választási küszöb alatt van – derült ki az INSCOP közvélemény-kutató szerdán közzétett felméréséből.

A News.ro hírportál által megrendelt, február 22. és 29. között készült országos közvélemény-kutatás szerint a Szociáldemokrata Párt (PSD) és Nemzeti Liberális Párt (PNL) közös EP-jelöltlistájára a pártpreferenciával rendelkező válaszadók 43,7 százaléka adná voksát, ha most rendeznék a választást. Ez csaknem 5 százalékponttal elmarad a két párt januárban külön-külön mért támogatottságá-

nak összegétől. Akkor az INSCOP-mérésben a PSD-re a válaszadók 29,5, míg a PNL-re 18,8 százalékkuk adta volna voksát.

A mostani mérés szerint a többi parlamenti párt által szélsőségesnek tartott Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) a voksok 20,6 százaléka, a Mentsétek Meg Romániát Szövetség, a Népi Mozgalom Párt (PMP) és a Jobboldal Ejeje (FD) által decemberben létrehozott Egyesült Jobboldal Szövetségre (ADU) a pártpreferenciával rendelkezők 13,7 százaléka szavazna. Diana Șoșoacă független szenátor SOS Románia nevű pártja is EP-képviselőhez juthat a voksok 6,4 százalékaival.

Az INSCOP szerint a pártpreferenciával rendelkező válaszadók 3,9 százaléka voksolna az RMDSZ-re, ha a következő hétvégén rendeznék meg az EP-válasz-

tást. Az önkormányzati választásokon külön-külön induló kormánypártok támogatottsága több mint tíz százalékponttal meghaladja a közös EP-lista népszerűségét.

Saját településük önkormányzatába a megkérdezettek 30,6 százaléka PSD, 25,6 százaléka PNL, 17,4 százaléka AUR, 9,8 százaléka ADU, 4,3 százaléka SOS Románia és 4 százaléka RMDSZ-jelöltekre választana.

Az INSCOP mostani mérése szerint a helyhatósági voksolással várhatóan egy napon, június 9-én megrendezendő EP-választásokon rekordrésztételre lehet számítani, a válaszadók 59,1 százaléka biztosra ígérte, hogy elmegy szavazni. Eddig az öt éve, 2019-ben rendezett EP-választáson volt a legmagasabb részvétel Romániában, amikor a jogosultak 51,7 százaléka adta le voksát. (MTI)

Őrizetbe vettek egy gyanúsítottat

a párizsi zsinagógánál történt bántalmazás miatt

Őrizetbe vett szerdán a francia rendőrség egy férfit, akit azzal gyanúsítanak, hogy öt nappal ezelőtt bántalmazott egy zsinagógából kilépő, hetven év körüli férfit – közölték rendőrségi források.

A támadás a péntek esti imádság után, délután fél hatkor történt a francia főváros 20. kerületében.

A gyanú szerint a kipát viselő férfi egy zsinagógából lépett ki, amikor egy férfi megtámadta, aki gyalog elmenekült a helyszínről.

Gérald Darmanin belügyminiszter a támadás bejelentése után azonnal elítélte az újabb antiszemita támadást, amelyet

minősíthetetlen tettnek nevezett. A támadó többször megütötte és megrúgta az áldozatot, akit kórházba szállítottak.

A sértett a BFM hírtelevízióban vasárnap elmondta: miután elhagyta a zsinagógát, látta, hogy valaki elhalad mellette, és bámulja, egy kicsit izgatottnak tűnt.

„Visszajött felém, és azt kérdezte: te vagy az, aki embereket öl Gázában? Nem, én nem ölök senkit. Aztán megütött, ököllel, majd fejbe vágott, és utána elvesztettem az eszméletemet” – mondta a bedagadt arcú férfi a televízióban.

A támadást megelőzően Gérald Darmanin belügyminiszter a zsidó közösségek biztonsági intézkedéseinek azonnali

megegyezését kérte a prefektúráktól, mégpedig az oktatási és vallási intézmények közelében, az elmúlt napok gázai eseményeire hivatkozva – írta az AFP egy belső rendőrségi feljegyzést idézve.

A franciaországi zsidó intézmények képviselői tanácsának (CRIF) januárban közzétett jelentése szerint négyeszeresére emelkedett egy év alatt a Franciaországban regisztrált antiszemita cselekmények száma: tavaly 1676 incidens történt az előző évi 436-hoz képest. A CRIF azt is jelezte: az ugrásszerű növekedés kezdete október 7., a Hamász palesztin iszlamista szervezet Izrael elleni terrortámadásának napja. (MTI)

Enyhítette a brit elhárítás

az észak-írországi terrorkészültség szintjét

Az eddigi súlyosról egy fokozattal, jelentőse enyhítette szerdán a brit elhárítás (MI5) az észak-írországi terrorveszély elleni készültség szintjét.

A terrorkészültség módosításairól az MI5 saját hatáskörében, a kormánytól függetlenül dönt. Az Észak-Írországra és az Egyesült Királyság többi országára érvényes fenyegetettséget a szolgálat külön határozza meg.

Az eddiginél mérsékeltebb, jelentős készültségi szint is azt jelenti a hivatalos meghatározás alapján, hogy a brit elhárítás valószínűleg tartja a terroráttörések elkövetését vagy ilyen támadások megkísérlését Észak-Írországon.

Az eddig érvényben volt súlyos fenyegetettségi szint azt jelezte, hogy a szolgálat „nagyon valószínűk” tartotta az észak-írországi terrorcselekmények végrehajtá-

sát. A legmagasabb készültségi szint az ötfokozatú skálán a kritikus, amelyet akkor léptetnek érvénybe, ha a szolgálatnak küszöbönálló terrortámadás veszélyéről vannak konkrét értesüléseik.

Chris Heaton-Harris, a brit kormány észak-írországi ügyekért felelős minisztere a készültség enyhítéséről szóló szerdai tájékoztatóban úgy fogalmazott: az észak-írországi rendőrség (PSNI) és az MI5 „hatalmas erőfeszítéseit dicséri”, hogy lehetővé vált a terrorkészültség csökkentése. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy továbbra is indokolt az éberség, mivel „emberek egy maroknyi csoportja” még mindig elszántan törekszik arra, hogy terrorcselekményekkel destabilizálja az észak-írországi politikai berendezkedést.

Az 1998-as nagypénteki egyezmény-nyel elindult megbékélési folyamat

három évtizednyi véres szektáriánus vilongásoknak vetett végett.

A brit politikai nyelvzetben „Bajok” (Troubles) néven emlegetett felekezeti konfliktusnak több mint 3500 halálos áldozata volt, a sérültek száma megközelítette az 50 ezret.

A megbékélési folyamat eredményeként azonban a legnagyobb britpárti protestáns erő, a Demokratikus Unionista Párt és a radikális britellenes katolikus mozgalom fő pártja, a Sinn Féin jelenleg együtt kormányozza Észak-Írországot, olyan felekezeti egységkormányt alkotva, amely a korábbi évtizedekben teljesen elképzelhetetlen lett volna.

A belfasti kormány élén – Észak-Írország 103 éves történetében először – katolikus miniszterelnök áll Michelle O’Neill, a Sinn Féin alelnöke személyében. (MTI)

Ország – világ

Elkezdődött a leghosszabb vasúti alagút fúrása

Kedden Ürmösön elkezdtek fúrni az eddigi leghosszabb, 6,9 kilométeres romániai vasúti alagutat – írja az economeia.ro. Az eddigi leghosszabb alagút a Brassó–Bodzaforuló vonalon, Keresztvárnál található, 4,4 kilométer hosszú. Az ürmösi alagút a Brassó–Segesvár vasútvonal Apáca és Kaca közti szakaszán lesz. Az alagút fúrása a vasútvonal korszerűsítésének része, amelynek eredményeként a jelenlegi 43 kilométeres nyomvonal 28 kilométerre csökken. Ehhez egy másik, 5 kilométeres alagutat is fúrnak Rákos község területén. „Ez az első alkalom, amikor a CFR egy TBM Tunnel Boring Machine bevezetésével fúr alagutat” – idézi az economeia.ro Ionuț Săvoiu, a szállításiügyi minisztérium államtitkárát, aki jelen volt a munkálatok ünnepélyes megkezdésénél. Az Apáca és Kaca közti vasúti szakasz korszerűsítését a görög Aktor vezette konzorcium végzi. A beruházás értéke 2,7 milliárd lej.

A PNL támogatja

Ursula von der Leyen jelölését

A PNL támogatja Ursula von der Leyen jelölését egy újabb főbiztosi mandátumra. Erről Nicolae Ciucă pártelnök számolt be a Facebook-oldalán, miután találkozott Bukarestben az Európai Bizottság elnökével. Ursula von der Leyen az Európai Néppárt (EPP) kongresszusára érkezett a fővárosba. Ciucă elmondta az Európai Bizottság vezetőjének, hogy Románia azonnali prioritása a teljes körű schengeni csatlakozás. Azt is közölte Ursula von der Leyennel, hogy hosszabb távon a kormány továbbra is támogatni kívánja a mezőgazdasági termelőket és a vidéki vállalkozókat. Szerdán és csütörtökön több mint 40 ország mintegy 2000 küldöttje, köztük az Európai Bizottság elnöke, az Európai Parlament elnöke, az Európai Néppárt politikai családjába tartozó állam- és kormányfők, pártelnökök és európai biztosok vettek részt Bukarestben az EPP kongresszusán.

Havas esőre lehet számítani

Eső és havas eső várható az Országos Meteorológiai Szolgálat szerint az ország területének jelentős részén. Az előrejelzés szerint csütörtökön 20 óráig a domb- és hegyvidéki területeken a lehulló csapadék mennyisége elérheti a 10-15, helyenként a 20 litert négyzetméterenként. Erdélyben és a Moldvai-szubkárpatok térségében éjszaka havas eső is előfordulhat. A hegyekben havazás várható.

Traian Băsescu nem indul újra az EP-választáson

Erről a Digi24-nek nyilatkozott a volt államelnök kedde este. Arra a kérdésre, hogy mivel foglalkozik majd, ha kilép a politikából, Băsescu azt válaszolta, hogy létrehozott és be is jegyeztetett egy alapítványt. Mint mondta, sok meghívást kapott és kap továbbra is iskoláktól, és számos líceumi osztályt elvitt már Brüsszelbe, hogy megnézzék az Európai Parlamentet. „A következő hetekben is több magán- és állami iskolából újabb 60 gyermeket viszek Brüsszelbe” – tette hozzá.

(Hírforrás: Agerpres és MTI)

Modern és hatékony

(Folytatás az 1. oldalról)

való jogát (a kórházi informatikai rendszerek nemrég történt feltörése során keletkezett adatvesztésért még senkit nem vontak felelősségre), a tájékoztatáshoz, a tájékozott beleegyezéshez való jogát. Utóbbi esetében például a magyar anyanyelvű, főleg idős lakosság esetében annyira fontos tájékoztatás magyarul mind verbálisan, mind írásban elérhetetlen, ez a jog tehát indulásból sérül. A prevenciónál maradvány, ez kötelesség is, a prevenciós szolgáltatási csomagok korcsoportonként változnak. A „csomagok” a fogászati ellátásra is vonatkoznak.

Ismétlem, átlátható, jól összeszedett tájékoztató a második kiadás, és igencsak hasznos, hiszen a páciensek nagy többségének fogalma sincs a kötelezettségeiről, a biztosítottként járó jogairól, amelyek az esetek jó részében „nem biztosítottak” számára. Ugyanakkor nem mellékes, hogy az útmutatóhoz lehet javaslatokat tenni. Azonban továbbra is azt gondolom, jogos elvárás a biztosítási piacra beengedni a magánbiztosítókat, versenyhelyzetet teremteni, és a járulékbefizetés arányában újragondolni a szolgáltatás csomagokat.

Március 15-étől Erdélyben is látható a Most vagy soha!

Erdélyben is látható lesz március 15-étől a Most vagy soha! című film – közölték az MTI-vel a vetítések szervezői, a Taylor Projects és A Vándormozsi.

Mint közleményükben írták, az új Petőfi-film a magyar kultúráz egy legkiemelkedőbb alakjának állít emléket, és a költőnek a Habsburg-uralom elleni szabadságharcban betöltött szerepét is bemutatja.

Az alkotást a március 14-i magyarországi premier hetében Nagyváradon, Temesváron, Szatmárnémetiben, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Csíkszeredában és Sepsiszentgyörgyön is vetítik a mozik.

A közlemény szerint a filmet olyan partiumi és erdélyi településekre is eljuttatják, ahol nincs mozi. Ilyenek a többi között Székelyhid, Nagyszalonta, Székelyudvarhely, Kézdivásárhely és Székelykeresztúr.

A vetítések kezdési időpontja „stílusosan” 18.48 óra – írták

a forradalom kitörésének évszámára utalva. A Most vagy soha! a partiumi és erdélyi mozikban, településeken román felirattal látható. A 135 perces alkotás a román szabályok szerinti korhatár-besorolás alatt áll.

Az 1848. március 15-én játszódó magyar történelmi kalandfilmben a főszereplő Berettyán Nándor (Petőfi Sándor) és Mosolygó Sára (Szendrey Júlia) mellett kiemelt szerepben látható Koltai-Nagy Balázs (Jókai Mór), Fehér Tibor (Vasvári Pál), Horváth Lajos Ottó (Farkasch, a titkosügynök), Jászberényi Gábor (Meyer, a rablóvezér), Lukács Sándor (Ignaz von Lederer tábornok), Nagy Sándor (Emich Gusztáv) és Szerednyey Béla (Landerer Lajos) is.

A film rendezője Lóth Balázs, forgatókönyvírói Kis-Szabó Márk, Rákay Philip és Sente Vajk. Producerei: Fülöp Péter, Csincsi Zoltán, Kriskó László és Rákay Philip. Operatőre Dobos Tamás, zenéjét Gulya Róbert szerezte. (MTI)

Van jövője a szeredai kertészeti vásárnak

(Folytatás az 1. oldalról)

vásáron: a téren színpompás standokon kínálták a kora tavaszi virágokat: a cserepes tulipánt, jácintot és primulát 10 lejért, a cikláment 25, az amarilliszt 50 lejért lehetett elvinni. Aki a virágoskertbe szeretne ültetni, annak a rózsatöveket ajánlották, 8 lejért kezdődően. Ezúttal is nagyfokú érdeklődést tapasztaltunk a gyümölcsfacsapereket, 15 lejért számos fajtából lehetett válogatni, egy Fehér megyei, csombordi, egy marosvásárhelyi és egy nyárádszeredai termelő kínálta a kiültetésre váró alanyokat, de törpe fajtákat is kínáltak 30 lejért. A magbörzére az épület egyik helyiségében került sor, két szakcég termékeiből lehetett válogatni vetni való zöldség- és virágmagvakat. Volt is sürgés-forgás, sokan vizsgálgatták a szükséges szaporítóanyagot, és vásároltak belőle.

Nemcsak ezeket találta a látogató a vásárban, hiszen egy helyi cég kertészeti gépeket és tartozékokat állított ki a standjára, a Székely Gazdaszervezetek Szövetsége (SZGE) gazdanaptárral, szaklapokkal és -tanácsokkal várta az érdeklődőket, egy standnál tavalyi kerti zöldségeket is kínáltak a gazdasszonyoknak. A kis-kertbe kövirózsák tucatjából is lehetett hazavinni, a kínálatot a kézművesek sora színesítette: találtak tejrémeket, háziacsokit és étkezési magvakat, pálinkát, mézet, mézes-pogácsát, lekvárokat, kézműves szappanokat és gyertyákat, éksze-

ket, háztartási textildarabokat (törölkök, kötények, de még szoknya is akadt a kínálatban), horgolt és varrott állatfigurákat és díszeket.

A jelszó a minőség

Kerti magvakkal távozott a vásárból a nyárádszeredai *Iszalai Gizella* zöldségtermesztő. Szaküzletekből is szokott vásárolni, de az itteni vásárt sem hagyja ki, mert minőségi magvakat talál, és a konkurencia is jól tesz a kínálatnak – mondta el lapunknak. A Vadadban gazdálkodó *Szakács Endre* is minden alkalommal ellátogat a vásárra, hiszen ez a rendezvény „összeköti a gazdákat”, akik megélhetésből, hobiból vagy a szülőföld iránti szeretetből még megművelik a földet, bár a kisgazdák sorsa „bukásra áll”. A kínálat ezen a vásáron minőségi, talán még jobb is, mint a nagy üzletláncoké – véli.

Tizenegyféle gyümölcsfacsapere-tel, továbbá feketeribizli- és rózsatövekkel érkezett székelytompai kertészetéből a Marosvásárhelyen élő *Csiki Győző*. Kedveli ezt a rendezvényt, egyrészt, mert szezonnyitó vásár, másrészt a környékeliek is hozzászoktak, bizalommal jönnek ide, ugyanis az eladók minőségi árut hoznak. Már kora délelőtt nagy volt az érdeklődés, talán az elmúlt évekbelinél is nagyobb, ezért van értelme az ilyen vásároknak, s talán gyakrabban is meg lehetne szervezni – kockáztatta meg az ötletet a termelő.

Évről évre sokan látogatják ezt a vásárt, tehát érdemes megszervezni

A vásár legifjabb eladója a kézművesek sorában meghúzódó nyárádszeredai *Bukur Attila* volt. Asztalán gipszből öntött húsvéti nyulak, húsvéti kosarak, valamint viaszból készült húsvéti tojások és gyertyák sorakoztak. Érdeklődésünkre elmondta: tavaly novemberben kezdte el a viasz megmunkálását, ezért még nem ismerik őt a vásárokon, mégis volt érdeklődés a munkái iránt. A karácsonyi vásáron már részt vett, de húsvéti tárgyakkal most először készített, és nemcsak formába önti a különböző gyertyákat, hanem már faragásukkal is próbálkozik – mutatta termékeit mosolyogva a 15 éves kézműves.

Van létjogosultsága

A tavaszi kertészvásárt bő két év-tizeddel ezelőtt indította el a helyi Bocskai István Alapítvány és az akkor Nyárádszeredában működő kertészeti főiskola, azaz a Budapesti Corvinus Egyetem kertésztudományi karának nyárádszeredai levelező tagozata. Az idei vásár a kínálat tekintetében a legbővebbek közé tartozik, szinte rekordnak számít az, hogy 26 standot igényeltek, s már egy hónappal ezelőtt készültek az árusok, kiállítók, akik nemcsak a környékről, hanem a szomszédos megyékből (Fehér, Hargita) is érkeztek termékekkel – tudtuk meg *Szakács Etelka* szervezőtől, aki azt is értékelte, hogy a vásárlók nem csupán termékeket, hanem hasznos tanácsokat is kaphatnak itt.

A néhány éve társszervező Székely Gazdaszervezetek Egyesületének alelnöke, *Szabó Árpád* jó lépésnek tartotta, hogy a szervezet felkarolta ezt a rendezvényt. Idéntől a szervezők között van a Visit Maros is, amely mezőgazdasági rendezvények szervezését is vállalja. Amellett, hogy találkoznak itt a régen végzett kertészmérnökök, jó a felhozatal, a gazdák bevásárolhatnak a tavaszi szaporítóanyagokból. Az idei is sikeres rendezvény volt, amit tovább kell folytatni – vonta le a következtetést a szakember.

A zöldségekert tavaszi vetőmagvait itt szerzi be a legtöbb háziasszony

Néhány gazda hiányolta a kezdeti években a vásár mellett nagy népszerűségnek örvendő szakmai előadásokat. Kérdésünkre az SZGE alelnöke elmondta: elgondolkodnak ezeknek a visszavezetésén, csak meg kell találni annak a módját, esetleg a vásárt megelőző napon tartanának előadásokat. Viszont az SZGE jelenleg is számos tematikus szakmai előadást tart a térség több településén, továbbá az idén több nagyobb szakmai rendezvényt is kínálnak az érdeklődőknek, például Mezőpanitban a gyümölcsös ízek sokadalmát, mezőgazdasági gépkiállítás Gyergyószentmiklóson, állatszemlélt Bereszteleken, szilvaifesztivált Marosjárásban, a bazsarózsa-fesztivált Mezőzáhon, mezőgazdasági napokat Mezőmadarason, szüreti mulatságot Kelemtelenkén és élelmiszeri termékek gasztofesztiválját a marosvásárhelyi várbán. A helyi gazdaszervezetek mindezen rendezvényeit felkarolja az SZGE.

Utazás a tejjel-mézzel folyó Kánaánig

A szakmai nap második felében a művelődési házban könyvbemutatóra is sor került: a magyarországi *Weiner Sennyey Tibor* József Attila-díjas magyar költő, író, műfordító, szerkesztő és egyetemi oktató – aki maga is négy éve hobbi-méhész – igen érdekes kö-

tetet hozott magával: *A méhészet művészete* csupa művelődéstörténeti olvasmány, a méhészet összefoglalója a magyar és egyetemes kultúrával és történelmmel. Az ugyancsak magyarországi méhész és szakíró *Ádám testvér Méhészet a buckfasti apátságban* című munkáját hozta el magyar nyelven a Nyáradmentére. Az érdekes információkhoz jutó mintegy félszáz érdeklődőt (és az előadókat is) a nyárádszeredai Ifjú Bekecs néptáncgyűjtés színes fellépése is megörvendeztette. A rendezvény az Erdélyi Magyar Méhészegyesület és az SZGE szervezte.

Pompás színeket kínáltak a székelybéli virágok

Emlékeztetőül a tavaszra

Nem árulok el nagy titkot, ha elmondom, hogy a szilvafácscska az ablakom előtt és a távolabbi orgonafa ezúttal is rengeteg zöld rüggyel díszítette föl magát a tavasz örömeire. Talán korábban, mint más években, de a természet ezúttal nagyon szívet a kitavasodással. Olyannyira, hogy a minap hallottam a tévében, egyes erdős vidékeken megkerülték a szarvasbögés és az őszi párzás helyett/mellett/ráadásulként, most is – amikor a szeptemberi időjáráshoz hasonló melegek vannak –, bögni kezdtek. Szarvasbögés márciusban – erre még a legöregebb emberek sem emlékeznek a mi falunkban.

Igaz, a mi falunkban rengeteg dologra nem emlékeznek vagy nem akarnak emlékezni. A kellemetlen emlékeket persze elhessegeti az ember, a felejtés ilyenkor gyógyszer. Olvasom például, hogy az orvosi egyetem elfelejti, hogy egyetem, és most egészségügyi (nevezd akárhogya, ez a lényeg) középiskolát is befogad. Két osztályt indít őszitől, és majd az egyetemi hallgatók és a középiskolai diákok összevegyülnek, a korosztályi különbségeket eltörlők, mint azokban az óvodákban, ahol nincs elég gyerek vagy pedagógus, és a kis- és nagycsoportos együttesen van nevelve, óva kezelve. Pedig olykor az emberek közötti különbségtétel igenis fontos, nem mindig és mindenütt vagyunk egyenlők. Pl. a 15 éves és a 23 éves más-más igényekkel lép föl, izlésbeli különbségekről nem is szólva. Na és az sem okés, hogy az egyetemi lici nem indul magyar nyelven. Mert az

egyenlő esélyek a Palladiumban régóta nem divatosak vagy sántítanak. (A cáfolatokat a szerkesztőség címére kérjük.)

A tanárok elfelejtik, hogy a vakáció a pihenésről szól. A gyerek is ember – bármilyen hihetetlen: pihenni vágyó egyén. Megérdemli. Nem adunk fel egy szerkesztői házi feladatot szünetidőre, amit úgyis az utolsó percekben kavar le a tanulól, vasárnap délután, amikor a szá-

Csütörtöki kimenő

– Sebestyén Mihály rovata –

badsága utolsó perceit élné. Ilyenkor a szolgálatos frász kéretlenül beszökik a lakásba, ráragad a szülőre, a gyámra is. Mindnek reszket a gyomra, a horgasinakról nem is szólva.

Elfelejtik a pályázó iskola vagy tanhatóság, hogy az árlejtett gyözes és közbeszerzett péksütemény ehetetlen, száraz, kemény, és történelmi patinával rendelkezik, midőn fogyasztásra kiosztatik a csemeték között, és csak akkor sikolt fel a fölöttes ellenőrző hatóság, amikor kiderült, hogy a szállító nem tartotta magát a legelemibb egészségügyi előírásokhoz sem. Nem a kifli minősége a tét, az ehetőség elhanyagolható, eleve silány a minőség, hanem a legolcsóbb ajánlat mellett döntenek, mert a törvényes előírások erre serkentenek. Nincs bátorsága a iskolának megvédeni magát, ha a drágábbat és jobbat választja.

Vagy elfelejtik az emberek, hogy néha ki lehet mutatni az örömet, a boldogságot, lehet valaki elégedett és optimista, a hervasztókat el lehet küldeni a zivatrosba. Az ún. józanság és megfontoltság olykor unalmas és kontraproduktív. Szóval, barátaim, nem csupán a panaszkodás és az elégedetlenség, a sirámok menők. Jó látni boldog embereket olykor nemcsak filmen, hanem a közvetlen közeli körökben, a való életben is.

Mielőtt újabb dörögelmek gurulnának ki a jegyzetirő tolla alól, visszahátrálók a tavaszhoz, amely rohamosan közeledik. Elmúltak mercisorok (nem Soros!) éjszakák és nappalok, jönnek a március nyolcadiki nagy ivászatok, munkahelyi dínomdánom, a nők hamarabb mehetnek haza főzni-sütni, mert jönnek a köszöntők, akárcsak a húsvétok évadjában, mert nekünk vegyes nemzetiségű vidékeken ebből kettő van évente, a karácsony sajnos csak egyszer fordul elő egy nap-tári évben, igaz, egy század alatt százszor, és ezek az ünnepek kitűnő alkalmak belső önünk ellátásához, öntözéses gazdálkodáshoz alkoholos serkentőkkel, tompítókkal. Egyéb népszokásokról majd a néprajzosok, folkloristák, tojás-himezők és népi regősök.

Ja, és ne felejtsünk el ablakot nyitni. Kiszellőztethetők a téli borzongások, babonák, bambulások, összeesküvésromok. Most már hosszabb ideig nyitva tartható az ajtó-ablak, és ha egy kis szerencsénk van, meghallhatjuk a szarvasbögést, a lakásfelújítás fűrógepeinek és a padlócsiszolásnak (citilngelés) semmivel össze nem téveszthető muzsikáját, de a cinegét, rigót, varjakat garantáltan.

Felhívás a tanácsosjelöltek számára

Marosvásárhelyen a június 9-i önkormányzati választáson nemcsak a polgármesteri tisztség megőrzése a cél, hanem egy olyan tanácsosi lista összeállítása is, amelyik képes a városi tanácsban többséget szerezni, és szakmai felkészültségével segíteni tudja Soós Zoltán polgármester munkáját.

Éppen ezért az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete a nyitottság, partnerség és szakmaiság jegyében lehetőséget biztosít minden RMDSZ-tag számára, hogy városi tanácsosnak jelentkezzen.

A tanácsosjelöltek a jelöltséghez szükséges dokumentumokat a városi szervezethez (Dózsa György utca 9. szám, I. emelet) kell benyújtásuk, legkésőbb március 12-én 16 óráig.

Az iratcsomónak tartalmaznia kell az alábbiakat:

1. A jelölt RMDSZ-tagsági könyvének másolatát.
2. A jelenleg tisztséget betöltő jelölt esetében a szervezettel szembeni kötelezettségek teljesítéséről szóló igazolást.
3. A jelölt önéletrajzi adatlapját.
4. A jelölt Szekuritátéval való kapcsolatáról, valamint az 1989 előtti és utáni politikai tevékenységéről szóló politikai nyilatkozatát.
5. A jelöltnek a város fejlesztésével kapcsolatos, a következő négyéves időszakra vonatkozó egyéni elképzeléseit.

A szükséges nyomtatványok a marosvásárhelyi RMDSZ-székházban hétköznap 9 és 16 óra között igényelhetők.

A jelöltek március 21-én az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének küldöttgyűlése rangsorolja, figyelembe véve, hogy a nők és 35 év alatti fiatalok képviselete biztosításának érdekében a tanácsosi jelöltlistán bejutó helyen kell szerepeljen legalább egy 35 év alatti fiatal és egy nő.

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének sajtóirodája

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (31.)

A jövőbe látó, de elfelejtett Szathmári Sándor

Szabó Dezsőért Herczeg Ferencen kívül mások is lelkesedtek. Így volt ezzel Szathmári Sándor is, akit máig sem ismer a szélesebb olvasóközönség. Szathmári Sándor (Gyula, 1897 – Budapest, 1974) élete már közelebb ível jelenünkhöz, mégis a két világháború közötti korszak írói között érdemes beszélünk róla, mert fő műveit akkoriban írta. Szombathelytől Lugosig a Monarchia sok helyszínén élt gyermekkorában, mivel édesapját tisztviselőként ide-oda helyezték. Szathmári Sándor gyermekkorában sokat betegeskedett, ugyanakkor korát messze meghaladó képességeivel korán kitűnt kortársai közül. Gépészmérnök, író, publicista és eszperantista lett belőle.

Kiss Zsuzsánna

Írni Karinthy Frigyes hatására kezdett el, akivel közös célt vallott magáénak: „az elsikkadt, agyonhírározott valóság felszínre bívarkodását” (Szathmári jellemzi e szavakkal Karinthy Frigyes). 1932 és 1935 között írta meg *Hiába* című trilógiáját (*Múlt. Jelen. Jövő*); ez a munkája csak hat évvel később jelent meg nyomtatásban. Trilógiájában Szathmári „megjósolta” a második világháború kitörésének évét, a szocializmust, sőt a XXI. század „élproletárjainak” luxuséletét, az olyan eszközök felállítását, mint a lehallgatókészülék vagy a hangirógép. Az „izombuta” kifejezést a tesztileg erős, de csekély szellemi erőfeszítésre kiképzett emberekre ő használta először.

Negatív utópia

1935-ben kezdte el írni a *Gulliver utazása Kazohiniába* című disztópiáját (a jelenlegi rosszabb társadalom víziója); az első változat 1941-ben meg is jelent, Orwell *Állatfarmja* és *1984* című regénye előtt. A szerző közben még hozzáírta, módosította az ő gulliveriádjában, amely a szocialista érában négyszer is megjelent *Kazohinia* címen, bár eléggé visszhangtalanul. Szathmári, mint sok más írását, a Kazohiniát is megírta-átírta eszperantó nyelvre; regénye az eszperantista körökben igazi feltűnést keltett, ezért több más nyelvre gyorsan lefordították. A Kazohinia korabeli hatástörténetét érdemes volna kutatás tárgyává tenni, hogy pontosabban láthassuk, hogyan hatottak egymásra a társadalomról oly sötét körképet alkotó, az emberiség jövőjéért aggódó írók – Jonathan Swiftől a lengyel Lazar Markovics Zamenhofon és Aldous Huxley-n át Karinthyig, és Szathmáritól az ismertebb George Orwellig.

A *Kazohinia* főhőse seborvos egy hajón, és akárcsak Jonathan Swift Gullivere (1726), hajótörést szenved. Természetesen, Szathmári ismerte Gulliver ötödik, illetve hatodik utazását Karinthy *Faremido* (1916) és *Capillaria* (1921) című szatirikus utópiájából. A hatodik úton ez a „honosított”, avagy „egyetemes” Gulliver Kazohiniában ér partot a *hinek* és a *behinek* szigetén, ahol két egymásnak vég-

letesen ellentmondó világrenddel találkozik.

Robotszerű társadalom

A hinek különösen fejlett technikai és tudományos szinten élnek teljesen érzélem-, indulatmentes és szigorúan célszerű életet. Esmé-nyük a *kazo*, a tiszta értelem. Ez a „kazo” vezérli őket – legalábbis a regény elején úgy tűnik, ez az oka annak, hogy érzelmi semlegesség-

játszanak, nem nevetnek, nem sírnak, nincs művészetük, a múltjukat nem őrzik, szavuk sincs sok-sok fogalomra, amelyek nélkül Gulliver egészen gyámoltalanul és végtelenül egyedül találja magát közöttük. Akinek bármilyen hevesebb indulati megnyilvánulása, érzelmi kitörése van, azt a betegek közé, kórházba szállítják. Gulliver könyveit kémcsőbe gyűjtik, és vizsgálatra laboratóriumba viszik, őt magát pedig többször kórházba szállítják megfigyelés céljából. Miután elismerik racionalitásra való alkalmasságát, vállalhat munkát. Orvosi munkakört keres magának, a hinek orvosi szakkönyveit azonban nem érti, oly technikai fejlettségi fokon műtenek és kezelnek.

Marsbeli nyelven

„A tudásbeli és társadalmi távolság rendkívül kínossá tette amúgy is félszeg helyzetemet. Mikor a múltban hangtalanul és óraműpontossággal összeműködve villant a kés egyik kezéből a másikba, én csak leforrázott kiskutya módjára ugráltam közöttük, és szégyenpír öntött el, valahányszor a nagy csendben egy-egy hang mégis megszólalt, mert az mindannyiszor csak nekem szólt.

És hiába böngésztem otthon a sakkközlényt, mit a csöpposta rendszeren lakásomra szállított, az az én számomra marsbeli nyelven volt írva. Csupa matematikai képlet volt az egész, még az egyes gyógyszereknek sem hatásait ismertette, csak kémiai tulajdonságaikat, amiből egy szót sem értettem. Kollégáim pedig olyanok voltak, mint a szfinx.

Ha legalább összezdítak volna, mindent könnyebben tudtam volna elviselni. De a szenttelen, oktató hang, amiről sohasem tudtam, mi rejtőzik mögötte, lelküknek ez a vákuumszerű megfoghatatlansága felörölte idegeimet.” (*Kazohinia*, VI. fejezet)

Szathmári Gullivere szegéről-végéről leszármazottja a magyar „vadember” utazónak, Tariménésnek, aki magasabb civilizációjú világba látogat, de ott azt tapasztalja, hogy a magasabb civilizáció nem jelent egyértelműen jobb világot. Tariménés Bessenyei György 1804-ben megjelent államregényének, a *Tariménés utazásának* a főhőse. A kazohinai kiber-falanszter utazója tanácsatlanságában segédorvosnak osztatja be magát egy hin orvos mellé. Egy alkalommal agonizáló beteghez mennek, Gullivernek egy injekciót kell beadnia, amitől a beteg azonnal meghal... Az eutanázia a hinek világában bevett gyakorlat, Gulliver „keresztényi humánus felfogásával” azonban ellenkezik; ezért Gulliver gyilkosnak érzi magát. Nem sokkal e rémes tapasztalás után, egyszer csak a kórházban elborzadva tapasztalja, hogy az

óvodáskorú gyermekek mint orvosnövendékek hullákat boncolnak, hogy megismerjék az emberi test felépítését! Gulliver kétségbeesve menekül a kórházból, és szövőgyári munkát vállal.

Szép új világ

Itt a Kazohinia kapcsán érdemes Aldous Huxley 1932-ben megjelent disztópiájára, a *Szép új világra* utalnunk, amely már 1934-ben megjelent magyar fordításban; Huxley lesújtó világbábrázolásáról már 1930-ban írt Hamvas Béla (*Aldous Huxley s a „véleményregény”, Nyugat, 1930/15., 219-221.*). A Szép új világban a gyermekek szigorúan különválasztott négy kasztba különítve születnek meg, család nélkül nőnek fel; szabadságuk a kasztbéli-társadalmi funkciójuk betöltésére és szükségleteik gyors és alkalomszerű kielégítésére korlátozódik. Erre a Szathmári Kazohiniájában is elborzasztó részletességgel ábrázolt érzelmi-erkölcsi semlegességre, a részvétlenségre Huxley regényének gyermekeit úgy „kondicionálják”, hogy kellemes zenehallgatás közben rendszeresen végig kell nézniük, üvegablakon át, ahogyan idős emberek haldokolnak. Tény, hogy a huszadik század különböző nyelvű írói szinte egybevágó módon diagnosztizálták az embertelenség terjedő járványait.

Nemi munka

Kazohiniában tehát szerelem sem létezik: feltámadó nemi vágyaikat a hinek minden skrupulus nélkül, akár kívülről is képesek kielégíteni úgy, hogy „nemi munkára” hívják azt, akit éppen „megkívának”. Gullivert a kazo szokásokról alaposan tájékoztatja kísérője, mégsem tud óvakodni a szerelemtől: ő a maga módján lesz szerelmes a szép Zolemába. Zolema a legnagyobb lelki nyugalommal dolgozik – egy hullafeldolgozóban, ahol nagyon fejlett technológiával újrahasznosítják a halottak szerveit... Ugyanis ezt a munkát nőiesebbnek találta, mint a bölcsődei munkát, ahol ágyakat kellett cipelnie és a sok piszkos ruhát! Szó sem esik arról, hogy a bölcsődében kisgyermekeket ápolni, gondozni, dédelgetni kellene, és érdemes volna játszani is a kicsikkel...

És mégis, kiegyensúlyozott, jóléti, biztosságos és békés világ a hinek világa, ahol az élet ellentétének nem a halált tartják, hanem a szenvedést. Kazohiniában halálba altatják azokat, akik gyógyíthatatlan betegek lesznek, de azokat is, akik „csak” sánták vagy vakok. Gulliver e szörnyűségeket barbár lelketlenségnek tartja, miközben kísérője, Zatomon az ő osztálytársadalomról, kultúráról, hazáról szóló elbeszéléseit csakis egy „beteg agyvelő” kitalálásainak véli. Egy jó hin nem érti az önmagáért való beszélgetés, a bármiben való gyönyörködés, a játék, a barátság vagy a szerelem mibenlétét és jelentőségét, és nem érti a lélek fogalmát: „Akkor a lélek valami szörnyű betegség lehet, ami mindent összezavar, és megzavarja a kazo egyensúly kialakulását!” (V. fejezet) Kazohiniában a kazo egyensúlyt tekintik valóságnak, és bármi, ami ezt az egyensúlyt megbontaná, az szerintük nem szolgálja a valóságot...

Az örök háború rémképei

Gulliver elvágódik a hinek világából, ezért vendéglátói „átterelik” az általuk eltartott, de időnként rendszeren megtizedelt behinekhez. A behinek „rezervátumában” Gulliver érthetetlen gyűlölséget és háborús-kodást tapasztal két tábor, két egymástól rikkító jelképek által élesen elkülönülő embercsoport között. Szathmári az irracionális behinek rajzában az örök háború rémképeit

festi. A két, szenvedélytől fűtött behin közösség más-más jelrendszert használ, más-más eszmékben (metafizikai képtelenségekben) hisz. Egyik közösségnek sincs semmilyen köze a valósághoz. Gulliver nem képes megszokni a társas kapcsolatok és lelki élet nélküli hinek hívős rendjét, de „a világ legborzasztóbb tébolydájához”, a behinek „bukut”, azaz háborút szító világhoz sem képes alkalmazkodni. Máglyán való megégettetését végül a behin telepre beyonuló hinek akadályozzák meg. Őt megmentik, de ugyanakkor az értelmetlenül egymást öldöső, „atavisztikus beteg” behineket gázzal „megszüntetik”.

Eszmény és valóság kettőssége

Szathmári *Kazohiniája* keserűen józan utópia egy, a természetnagyközönséghez hasonló élő emberi „bolyról”, és megrázó disztópia az egymás ellen harcoló nemzetekről a második világháború előszelében. Regényének sokértelmű cselekménye és talányos szövege a századelő kultúrpeszimizmusának jegyeit hordozza. Hogyan is tarthat az ember egyszerre a természet rendjébe mint teremtett lény, és a maga teremtette esetlegességek dimenzióit felvevő világba? E kettősséget Kazohiniában a félautomata hinek fejéből már kiküszöbölték, de eszmény és valóság „betiltott” kettőssége tovább kísért örök betegség formájában. Amikor Szathmári főhőse a regény végén visszatér a maga hazájába, az angol Gulliver-ellettel ellentétben ő azonnal visszailleszkedik az erősen groteszkül csengő társadalmi-nemzeti szölamok világába...

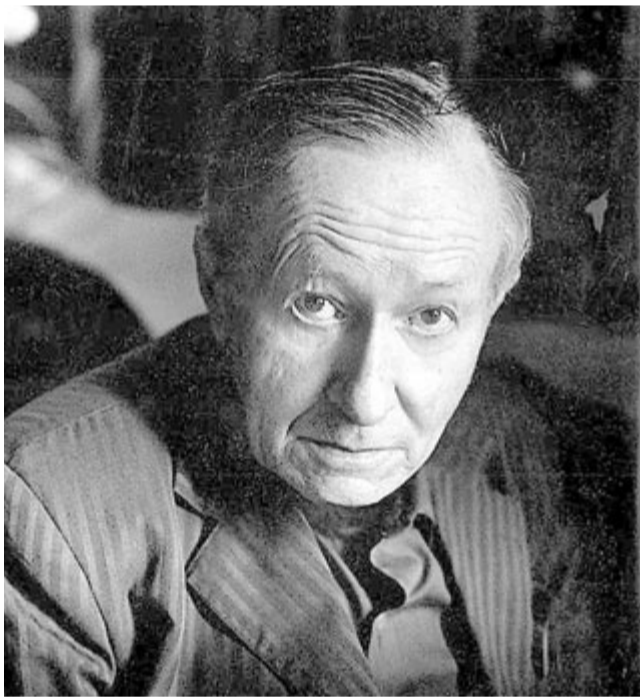
Mi lehet akkor a megoldás a szenvedésre és a rosszra? – kérdezhetjük az íróval, aki főműve elkészülte után még elég sokat élt, de már nem írt újabb regényt, talán mert a *Kazohiniában* már mindent elmondott. Könyvét olvasta Babits Mihály (1941. augusztus 4-én bekövetkezett halála előtt), és az író felterjesztette Baumgarten-díjra; de, ahogyan József Attila sem kapta meg e díjat, nem ítélték oda Szathmári Sándornak sem.

Irodalmi tükörkép?

„Az az ember egész, aki nem csak magának él” – írta Jókai a *Politikai divatokban*; és e „tételmondatt” helyességét, mint az egészség receptjét, folyton csak keresgéli, de nem veszi komolyan a mindenkori világ. Szathmári Sándor utópiájában az arctalan tömegtársadalom, a kazo országa magas technológiai színvonalával lebontja az emberekről egyéni, egyszeri, megismételhetetlen természetüket, és tagadja az érzelmek és az erkölcs dimenzióit. Örültségnek minősíti az együttérzést és az altruizmust. Kazohinia tagadja és tiltja az ember metafizikai létét, a nem embertől származó szabadságát. Nem keres mértékegységet, és nem kínál igazodó eszközt a sokszínű emberi deviancia mérséklésére. A szabályok nélkül összeomló, de mindvégig betörhetetlen behin „hordákat” rezervátumba zárja, és szükség esetén kivégzi.

Micsoda irodalmi tükörképünk ez?! Nézegethetjük egyéni és közösségi létünk sok ezer éves nyavalyainak börtönében, míg mégiscsak gyógyulni vágyunk. Nincs új a nap alatt? Élet és szenvedés összefüggéséről kéziratban maradt Jézus-regényében így ír Szathmári Sándor:

„A szeretet mindannyiunknak jó és hasznos megoldás. Soha, semmi-féle új uralkodó vagy új társadalmi rendszer nem enyhíti a szenvedéseket. Saját természetünknek kell változnia.” (*Látván nem látnak, 1931–1935*, Szathmári kéziratban maradt regénye)

Szathmári Sándor

(Forrás: Wikipédia)

Életeredző válsághelyzetre

Harmóniadoktor

Rohanó életvitelünkben egyre többen küzdenek lelki gondokkal, aminek gyakran látjuk nyomait, sokan az alkoholba menekülnek, nő az agresszió. A hiba önmagunkban keresendő, mert aki ilyen helyzetbe kerül, lehet, hogy a rossz megoldást választotta a kialakult, sorozatos személyes konfliktus megoldására, és nem sikerül rendeznie a gondokat. Ilyenkor jó, ha szakértőkhöz, pszichológushoz, pszichoterapeutához fordul az érintett. Az említett lélekdoktorok mellett Nyugaton életeredzők is segítenek. A lifecoachok arra keresnek konkrét választ, hogy milyen gyakorlati lépésekkel tehetjük túl magunkat a nehézségeken. A marosvásárhelyi Simon Emőke három éve hivatásos „edző” (coach), akivel az alábbiakban a mesterségéről, módszereiről, tapasztalatairól beszélgettünk.

Vajda György

– *Hogyan lettél életeredző?*

– Egyáltalán nem volt egyenes ez az út, sok kitérőt tettem előtte, míg végül segítő szakember lettem, de kezdem az elején. Társadalomtudományok szakon végeztem a liceumot, pszichológiából is érettségiztem. A középiskola után sokat mérlegeltem, hogy a kommunikáció vagy a pszichológia irányába folytassam a tanulmányaimat. Végül az előbbi mellett döntöttem, így elvégeztem a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karán a kommunikáció és közkapcsolatok szakot, majd sokáig a sajtóban dolgoztam, de továbbra is érdeklődtem az emberi lélek iránt. Mindig kíváncsi voltam arra, hogy mi rejlik az emberek viselkedése, cselekedetei mögött, milyen háttérelélettörténetei vannak, mi mozgat minket a világban? A coaching mellett döntöttem, mivel elég gyakorlatias vagyok, és ez a foglalkozás is ilyen, nagyon konkrét, nincs mellébeszélés, csak cselekvés, megoldás, változás, fejlődés, van benne erő és lendület. Tudatosítjuk a hozzánk fordulóknak, hogy nem áldozatok, tőlük függ, hogy miként cselekszenek bármilyen élethelyzetben. Elvégeztem Budapesten egy szakképzést, azóta hivatásos coach vagyok. A segítő szakma mellett végül fél éve köteleztem el magam teljesen, amikor az élet választás elé állított. Többéves televíziós, HR-es és kabinetfőnöki munka után vettem egy nagy levegőt, és azt mondtam, eljött az ideje, hogy teljes gőzzel segítőként dolgozzak. Tavaly szeptembertől szintén Budapesten kineziológiát (mozgástan) is tanulok, tovább képezem magam a segítő szakmában.

– *Miben különbözik az életeredző egy pszichoterapeutától?*

– A lifecoach vagy életeredző nem terapeuta, azaz nem foglalkozunk a személyiség mélyebb rétegeivel, nem hozzuk a felszínre a gyermekkori sérelmeket, nem tépjük fel az ún. „anya és apa sebeket”, régi lelki traumákat. Valójában olyanok vagyunk, mint egy edző, aki ott áll a pálya szélén, és segíti a játékost abban, hogy a legjobb formáját hozza a pályán, és a legoptimálisabban teljesítsen. A coach a beszélgetések során kérdéseivel, a rendelkezésére álló eszközeivel, technikáival egyrészt más nézőpontokat is megláttat, amelyek addig vakfoltok voltak a kliens számára, hiszen mindannyian beszűkült tu-

datállapotba kerülünk minden stresszes élethelyzetben, ami megfog, bekebelez, túlnő rajtunk, és amire nincs megoldásunk. Abban a tudatállapotban nem marad tér, erő, kapacitás arra, hogy kívülről nézzünk rá az adott helyzetre, magunkra, és meglássuk a saját belső erőforrásainkat. Ugyanakkor a coach emlékeztet, segít előbányászni azokat a tulajdonságokat, készségeket, képességeket, erősségeket, amelyek az ügyfél rendelkezésére állnak, és amelyekkel kimozdulhat az adott megrekedt élethelyzetéből, amikor nem látja a kiutat.

– *Sportból vett példánál maradva, ez az állapot olyan, mint amikor a focistához kerül a labda, hirtelen a cél, a kapu felé fordul, és nem lát más játékos, hanem egyenesen a kapu felé tör, holott a védők sorfala állja az útját, rálő, és nem találja a hálót, ilyenkor kell az edző, aki esetleg távolról látja a helyzetet, és megoldást kínál számára?*

– Jó a hasonlat, de vannak olyan élethelyzetek is, amikor még a kaput sem látjuk, azt sem tudjuk, hogy merre van az előre. Volt ügyfelem például, aki konfliktusos helyzetben „lefagyott”, ha a főnöke felemelte a hangját, elvesztődött. Nem volt megoldása erre az élethelyzetre, ezért kerestem meg. Én azt keresem vele együtt, hogy milyen saját belső eszköztára van arra, hogy ebben az élethely-

zetben működni tudjon. Lehet, hogy ott van például a humor, ami, ha más helyzetben az erőssége, akkor ezt tudatosítva a konfliktust enyhíteni lehet vele, ami éket ver kettőjük közé, és máris egy új helyzetet teremt, ami lehet, hogy kioldja ebből a dermedtségéből. Én coachként abban tudok segíteni, hogy az ügyfél tudatosan találjon magában olyan erőforrásokat, amelyeket legközelebb pajzsként használhat. Lehet, hogy nem fog beválni, de az nem baj, akkor keresünk egy másikat az eszköztárából, ha az sem, akkor addig keressünk az erőforrásai között, ameddig megtaláljuk a megfelelő eszközt, amivel célt érhet. Vagy időt adunk a megoldáshoz, lépésről lépésre próbálkozunk, hiszen sok esetben az sem várható el, hogy ami éveken át rossz minta volt, azonnal leépüljön, megváltozzon. Fontos, hogy mindig az ügyfél eszköztárával dolgozzunk.

– *Mi a tapasztalatod, nők vagy férfiak fordultak leginkább hozzád segítségért?*

– Mind a nők, mind a férfiak kerülnek látszólag megoldatlan élethelyzetbe. Azt tapasztalom, hogy inkább a férfiaknak nehéz még mindig, sőt „ciki” segítséget kérni. Mert milyen férfi az, aki nem tudja egyedül megoldani a helyzetet? Már az őskorban el kellett ejteni a vadat, a férfi védte meg a családot a veszélyekkel szemben, nem futamodott meg, kért mástól megoldást. A férfiak tehát „alapösztonból” úgy vannak beködölve, hogy a nehéz helyzeteket nekik kell megoldaniuk. De visszatérve a jelenbe, lehet, hogy most nem egyedül kell „megküzdeni a vaddal”, főlegesen megsebesülni vagy belehalni. Viszont, ha nem találunk megoldást a gondok rendezésére, akkor

inkább elterelik a figyelmüket, a homokba dugják a fejüket, és úgy tesznek, mintha az adott probléma nem is létezne. Ez a hozzáállás azonban legtöbbször az alkoholba, a munkamániába vezeti őket, vagy valamilyen hobbiba menekülnek, amit minden esetben „túltolnak”. Mindent persze nem tudatosan csinálják, de úgy legalább látszólag nincs gond, nem kell szembenézni azzal, hogy elbuktam, nem megy, segítség kell. A nők érzelmalapúak, számukra fontos kibeszélni, átbeszélni a helyzetet, támogatást kérni a megoldáshoz, ezért gyakrabban fordulnak szakemberhez.

– *Milyen módszerekkel, eszközökkel dolgozik az életeredző?*

– Az ügyfelek általam irányított beszélgetéseken vesznek részt, amelyeknek az a célja eseti coaching al-

zaton arra keresünk választ, hogy az ügyfél milyen értékrendszer szerint akar élni, mire és mibe szeretne energiát fektetni, mennyire elégedett önmagával, az életével, életképesek-e a kapcsolatai, szereti-e a munkáját, úgy él-e, ahogy szeretné stb.

Mindkét esetben az a cél, hogy az ügyfél életében egyensúlyt teremtsünk, a test, lélek, elme harmóniáját, mert csak így teljesedik ki az élete.

– *Mi borítja fel életünkben leggyakrabban ezt a harmóniát?*

– Az első és legfontosabb, ha nem élünk hitelesen. Hogy tudjak harmóniában lenni, ha más van bent, mint kint? Ha nem úgy élek, ahogy szeretnék, ha nem azt csinálom, amiben hiszek. Ez az alap. Azzal kell tisztában lenni, hogy ki vagyok én, mit akarok magamtól, a kapcsolataimtól, az ételtől. Az énidő hiánya is felborítja a harmóniát. Szükség van arra, hogy minél több időt fordítsunk önmagunkra, amikor kielégíthetjük igényeinket, vágyainkat. Csak az énidőben tudunk töltekezni, tervezni, gyógyulni, elengedni, elfogadni, felépülni és újrakezdeni, röviden: harmóniába kerülni önmagunkkal. Az énidő az a minőségi idő, amit csak és kizárólag saját magunkkal tölthetünk. Nem utolsósorban a rossz időmenedzsment is felborítja életünkben az egyensúlyt. Nagyon sokan szembesülnek azzal, hogy nem tudják beosztani az idejüket, úgy mond „szétfolyik” az életük. Ilyenkor az első beszélgetéseken megkeressük az „időablókat”, mi az, ami elveszi az időt, és emiatt az ügyfél nem tud a lényegre összpontosítani. Ha tudatosítjuk az időrabló tényezőket, akkor már konkrét lépéseket is kidolgozhatunk, amelyeknek köszönhetően jobban beosztható a rendelkezésünkre álló idő, és visszahozhatjuk a harmóniát az életünkbe.

A párkapcsolatokban általában azt tapasztalom, hogy az egymásra fordított idő hiánya miatt laposod-

kerül a fiatal és az idős. Nem is az a kérdés, hogy miért kerülünk krízishelyzetbe, hiszen ezeket sokszor az élet hozza, és rajtunk kívülálló tényezők eredményeként (következményeként) találjuk benne magunkat, hanem sokkal inkább az, hogy mihez kezdünk ilyenkor? Életkortól függetlenül az önismeret és az önbizalom hiánya krízishelyzet elé állíthat. Számtalanszor tapasztalom ügyféllel dolgozva, hogy amikor arra kérem, írjon fel egy papírra 25 olyan jó tulajdonságot, amit szeret önmagában, tíznél megáll, holott ezek ismerete jelenti az erőt, amelyre támaszkodva az adott krízishelyzetből ki tudok lépni, meg tudom oldani. Ez sajnos annak is az eredménye, hogy az oktatási rendszerünk nem készít fel az életre. Egy csomó fölösleges dolgot megtanítanak, de azt, hogy mit kezdjek magammal nehéz élethelyzetben, sajnos nem. Ezért én már óvodástól nagy hangsúlyt fektetnék az önismeretre, a személyiség- és készségfejlesztő foglalkozásokra, órákra. Ezt a hiányosságot kell pótolniuk a segítő szakembereknek.

– *A család nem tud ezekben a krízishelyzetekben segíteni?*

– Van, amikor igen, és van, amikor nem. Vannak helyzetek, amelyeket nem lehet és nem is kell a családban megoldani. A saját élethelyzeteinkkel mindannyian egyénileg meg kell tudjunk birkózni, ez a saját felelősségünk. Sok szülő ott téved, hogy mindent megold a gyereke helyett, s így az felnőttként sokszor leblokkol krízishelyzetben, mert semmit sem oldott meg egyedül. Ha gyerekként egyedül megoldjuk a gondokat, ez növeli az önbizalmat, és felnőttként is helytálló.

Ugyanakkor eljön az idő, amikor már nem a szülő kell segítsen bizonyos gondok rendezésében, ugyanis vannak egészséges határok, amelyeket be kell tartani a szülő-gyerekek

kapcsolatban. Nem kell mindent megbeszélni a szülőkkel, hiszen pont az jelzi, hogy felnőtté váltam, ha nem futok haza segítségért anyához, apához, érzelmileg le tudok válni a szülőkről, és képes vagyok egyedül helytállni. Persze ez nem a szülői szeretet, támogatás hiányát jelzi, csupán azt, hogy képes vagyok önállóan rendezni az életem. Sokan nem ismerik fel ezt a helyzetet, a szülő sem válik le a gyerekeről, amittől nem alakul ki az önbizalom, és egyedül fiatalként, felnőttként ezek a személyek egyszerűen életképtelenné válnak.

Vannak ilyen esetek is, nem is kevés.

– *A 21. században a nyugati társadalmakban divat lett a „dílidoki”, s amint korábban említetted, egyre többen fordulnak életeredzőhöz. Miért van szükségünk lifecoachra a mai világban? Olyan nehéz az életünk?*

– Nem nehezebb, mint a nagyapáink, dédapáink vagy akár a szüleink korában, akiknek két világháborút, majd egy diktatúrát kellett túlélniük. Századunk előnye, hogy van kitől segítséget kérünk. Most már tudjuk, hogy a jólétünknek három alappillére van: az egészséges test, lélek és szellem. Ha ez az egység felborul, akkor az egyik vagy másik téren megjelent diszharmónia a másik kettőre is kihat. Sokan nem tudnak megbirkózni egy adott élethelyzettel, megrekednek, elakadnak, belesavanyodnak, beleszomorodnak. Meg kell teremtenünk a már említett egyensúlyt, és ha nem megy egyedül, akkor a szakember segít. Sokszor nehéz az élet, de a mi felelősségünk kihozni belőle a legjobbat, a legszebbet.

Fotók: Simon Emőke Facebook-oldala

kalmával (amikor az ügyfél egy üggyel, esettel, problémával jön), hogy más megvilágításban lássák a helyzetet, új cselekvési tervet dolgozzanak ki, új minták rögzüljenek bennük, amelyek segítségével rövid és hosszú távú célokat tűzzenek ki, majd konkrét lépéseket tegyenek azért, hogy felszínre hozzák a bennük rejlő készségeket, képességeket. A rendelkezésünkre álló eszközökkel, módszerekkel az adott élethelyzetre meg tudjuk keresni a kiutat. A megoldást mindig az ügyfélnek kell kimondania, megtalálnia. Ilyenkor őt-hat alkalommal találkozunk. Ha ez idő alatt nem tudom kimozdítani az illetőt, akkor az azt jelenti, hogy nem tudok segíteni neki ezzel a módszerrel. A másik eljárás a transzformációs coaching, amelynek önismereti jellege van; ez lehetőséget ad arra, hogy jobban, mélyebben megismerjük önmagukat, igényeiket, vágyaikat az emberek, tanuljanak meg énhatárokat kijelölni, erősítsék az önértékelést, önbecsülést. A legalább fél évig tartó találkozássoro-

nak el a kapcsolatok. Nem marad idő egymásra, mert az élet más területein szétfolyik az idő. Ilyenkor a coach segít abban, hogy megkeressék a kiváltó okokat, és közösen megfogalmazzuk a konkrét lépéseket, hogy az ügyfél minőségi időt tudjon tölteni a párjával, és életképes kapcsolata legyen. Ez lehet bármi: közös tévézés, sportolás, kirándulás, egymás masszírozása, szaunázás és más hasonló elfoglaltságok, amelyekkel kötelezően be kell iktatni a mindennapokba. De, hangsúlyozom: ebben az esetben is az ügyfélnek kell megtalálni a konkrét megoldást, hiszen ő ismeri a párját, magát, az anyagi helyzetüket stb. A coachingról mindig azt mondom, egy „csináló” műfaj, mert csak akkor lesz változás, ha teszek is érte.

– *Melyik korcsoport kerül leginkább krízishelyzetbe: a fiatalok, a középkorúak vagy az idősebbek, és miért?*

– Korosztálytól függetlenül krízishelyzetbe kerülhetünk, eltérő jelleggel, mert más élethelyzetekbe

Aktuális színdivat

A lány barack

Minden évnek megvannak a kedvenc divatszínei. Idén főleg a pasztell árnyalatok lesznek divatosak, de ezek mellett találunk néhány erős színt is. Vizont mielőtt ezeket felsorolnánk, nézzük meg, mi is a 2024-es év fő divatszíne. Idén a Pantone Intézet a krémes, pasztellárnyalatú „peach fuzz”, azaz a LÁGY BARACKSZÍN mellett döntött.

Casoni Szálasi Ibolya

Ez egy angyalian finom, világos barackos árnyalat, mely nyugalmat és boldogságot sugároz. Ez a szín szelíd, de friss és kellemes érzést kelt, valamint gyengédséget, melegséget és modern eleganciát sugall.

Ez a szín fogja uralni idén a divatot, mind az öltözet, a kiegészítők, mind a kozmetika (barackos rózsaszín) vagy fodrászat (barackos szőke) terén is, sőt a lakberendezésre is kiterjed.

Ez a szín, más pasztellárnyalatú színekkel együtt, kitűnően fog passzolni a nemrég felkapott „quiet luxury”, vagyis csendes luxusnak nevezett irányzat öltözködési stílusához is.

Most vegyük sorra a többi ideai divatszínt is.

Színtén pasztellárnyalatú, kellemes szín a PISZTÁCIAZÖLD, melynek több tónusa is divatos lesz, attól függően, hogy mennyi benne a fehér.

Ezt a színt a tavasz hírnökének is tekinthetjük, lágy tónusa ragyogni fog a napsugarak hatására, és életre kelti bőrünk színét, mivel többféle bőrtónushoz is talál, a lány barack színhez hasonlóan. Kitűnően társítható olíva- és olajzölddel.

Egy másik divatos pasztellszín a PÜDERKÉK, mely mesebeli hangulatot kölcsönöz viselőjének.

Mivel ez egy fagyos árnyalat, egész évben viselhető. Jól mutat vastag kötött pulóver formájában, de nyári ruhaként is nagyon jól illik a leburnult bőrhöz, ugyanakkor hideg árnyalata miatt „hűsítő hatású”.

A pasztellszínek közé sorolhatjuk a szürkét is – to-

vább ennek főleg a világosabb tónusait –, amely alapszíneknek tekinthető. A szürke árnyalatai közül idén a HAMUSZÜRKE lesz divatos, melyet sokféleképpen lehet viselni, és könnyen társítható különböző mintás anyagokból készült darabokkal. A szürke egész évben viselhető, ősszel és télen sötétebb színű, míg tavasszal és nyáron világosabb színű darabokkal kombinálva.

Ha a szürke árnyalatainál tartunk, említsük meg következőként a METÁLOS EZÜST színt, ami nem más, mint a világosszürkének egy fényes változata. Ez a szín, a többi fémes színnel együtt, már szintén inkább alapszíneknek számít, és nem szezonális divatszínnek, mely tavaly főleg csak kiegészítők formájában volt jelen, most pedig kiterjedt az egész megjelenésre.

Még egy, ezúttal élénkebb, pasztell árnyalatú szín lesz divatos idén, a LEVENDULALILA, mely nyugalmas, harmóniát sugároz. Ez a sokoldalú szín is illik a legtöbb bőrtónushoz.

A pasztellszínek mellett idén szintén divatosak lesznek élénk színek is, kezdjük egy úgymond átmeneti színnel, ami már élénkebb, de azért még meglehetősen visszafogott, és ez nem más, mint az ERDŐZÖLD.

Ez a kissé hidegebb érzetet keltő, a fák lombjait, a természetet eszünkbe juttató szín főleg tavasszal és nyáron lesz divatos. Hátránya, hogy a világos bőrtűknek nem ajánlott, mivel sápasztja az arcot.

Mint tudjuk, az utóbbi szezonokban a piros szín végig megállta a helyét, és már-már klasszikusszámba megy. Idén az élénk színek közül a CSERESZNYEPIROS lesz a legdivatosabb, ezért, aki szereti az energikus, piros árnyalatokat, nyugodtan viselje, továbbra is a topon lesz, világosabb és sötétebb árnyalatokban is.

Egy másik divatos erős szín a SÖTÉTKÉK vagy éjkék, viszont ennek a legsötétebb árnyalat. Ez a klasszikus tengerészéknél kicsit gazdagabb árnyalat jól talál ellentétes színekkel, mint például a narancs, a sárga és a piros.

Végül említsük meg a legélénkebb árnyalatot, ami idén divat lesz: a sárgát, és ebből is a KANÁRISÁRGÁT. Ez a csodálatos, élénk árnyalat vidámságra hangoz, és feldobja ruházatunkat a legborúsabb napon is, akár többféle sárgát viselünk egy monokróm megjelenésben, vagy pedig többdimenziós hatást is elérhetünk vele, ha feketével társítjuk.

Ember és állat harmóniája

Ékszer teknőst házi kedvencnek? (1.)

Ékszer teknős, hörcsög, nyúl vagy kutya, macska tartása járna kevesebb fejtöréssel és elköteleződéssel? – tette fel a kérdést egy szülő, akinek gyermekei mindenáron kislálat szeretnének a lakásban tartani. Kérdését továbbítottuk a szakembernek, mivel mindenik házi kedvenc tartása más-más jellegű felelősséget feltételez. Elsőként arra kértük, a teknősökkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat ismeresse.

Szer Pálosy Piroska

Mindenekelőtt el kell oszlatni a vízi vagy a szárazföldi ékszer teknőssel kapcsolatos tévhitet, miszerint nincs sok gond vele. Ugyanakkor kérdés, hogy milyen teknőst választ a jövődöbéli gazdi, mivel bőséges a választék. A vízi ékszer teknős gondozása például nem csupán az etetésből áll, és arról sem szabad megfeledkezni, hogy az aprócska teknősök legfeljebb tenyérnyire nőnek meg, és egyáltalán nem olcsó hobbi a tartásuk – kezdte ismertetését dr. Pálosi Csaba, a marosvásárhelyi Noé Bárkjája kislálatklinikája vezetője. Ha a beszerzést veszszük figyelembe, a kislálat-kereskedésekben megtalálható ékszer teknősök ára nem magas, azonban a felszerelés, a jó minőségű eledel ezt jóval felülmúlhatja.

Mivel egy apró hörcsöggel szemben, amely egy-két évig él, az ékszer teknősök átlagéletkora 20-40 év, olyan akváriumot kell beszerezni, amely hosszú távon kielégíti az igényeit, a különböző ékszer teknős-fajták azonban más-más méretű akváriumokban érzik jól magukat. Mivel hidegvérű hüllőkről van szó, a testhőmérsékletük optimális szinten tartásához hőre van szükségük, ezért sem túl egyszerű egy teknős számára akváriumot berendezni. A napfény fontos, de emellett speciális lámpatesteket kell beszerezni az akváriumok fölé. A legtöbb ékszer teknős igényli a közvetlen napfényt, de azt is, hogy elvonulhasson előle. Tehát a teknősök számára minimum két különböző lámpatest szükséges, melyek a megfelelő fény- és hőforrást szolgáltatják.

Az ablaküvegen beáramló természetes fény nem elégséges, emellett a hőmérséklet sem lesz megfelelő, és algásodni fog az akvárium, ezért szükséges egy állandó hőmérsékletet biztosító termosztátos automata fűtő.

Az akvárium berendezése

A vízi ékszer teknős akváriumának a berendezésekor első lépés az aljzat kiválasztása, aminek fontos szerepe van. Ajánlott finomszemcsés folyami homokot használni, amit alaposan többször is át kell mosni, mielőtt az akváriumba kerülne. Az apró kavicsok veszélyesek lehet az ékszer teknősre, ugyanis ezeket felcsipegetik, ami bélelzáródást okozhat. Az akvárium vizét, akár csak a halak számára, előre be kell járlatni, teljes vízi biológiai egyensúlyt kell létrehozni. A belső szűrők azonban nem tudnak megbirkózni a teknős székletével hosszú távon, ezért egy külső, nagy teljesítményű szűrőre is szükség lehet, akárcsak a fűtőre, ugyanis a teknős a meleg, 22-26 fokos vizet kedveli. Mivel fontos számára a napfény, gondoskodni kell egy olyan napozóznáról, ahová kényelmesen kiülhet, ez lehet uszádkfa, illetve egy nagyobb kő. A teknősök szeretnek elvonulni pihenni, ezért kell számukra egy kis barlangot is biztosítani, amit egy agyag virágcserep is helyettesíthet.

Fotó: Szilveszter Zita

Figyelnünk kell arra is, hogy olyan növények kerüljenek az akváriumba, amelyek nem mérgezőek a teknős számára akkor sem, ha elfogyasztják. Míg a fiatal ékszer teknősök kezdetben hal-, rovar- és dögevők, később a növényi táplálék kedvelőivé válnak. De mivel a teknős nem csak nyers halat eszik, biztosítani kell számára a minőségi, változatos táplálékot. Egy bizonyos fajta teknősmuzli mellett szüksége van más, minőségi ékszer teknős-eledelre is.

Az ékszer teknős etetése sok szeméttel jár, ezért érdemes kipróbálni a külön etetőtálban való etetést. Ezt egy nagyobb méretű műanyag ládával lehet megoldani, amelyet annyi akváriumi hőmérsékletű vízzel kell feltölteni, hogy ellepje a teknőst. Mivel a teknősök etetés közben vagy azt követően szoktak üríteni, sok szennyeződéstől meg lehet kímélni az ékszer teknős akváriumszűrőjét. Amit pedig nem fogyasztott el, azt el kell távolítani az akváriumból, a növényi eredetű táplálékot is ki kell emelni, ha több óra elteltével is még ott van. Nem ajánlott emberi használatra előállított húskészítményeket, feldolgozott ételeket, tejterméket, nyers húsokat adni nekik. Ha a teknőst az akváriumban etetjük, hetente szükséges 15-20%-os vízcsere végezni. Amennyiben külön etetőtálban, akkor kéthetente 25-30%-os vízcsere elegendő. Ilyenkor az aljzat felszínéről a mulmot el kell távolítani, az algaképződményeket letakarítani az üvegről, ellenőrizni kell a szűrő állapotát, és minden más felszerelést – sorolta a teendőköt a szakember.

Milyen jövőt jósol a kínai asztrológia?

A fa-sárkány éve

Hamar eltelt az idő, hiszen már közel egy hónapja a sárkány évében járunk. Mint minden évben, idén is tekintünk bele a kínai asztrológiába, amelyben a távol-keleti országok lakói hisznek, és több napon át nagy pompával ünneplik meg a holdújév kezdetét.

Mivel ezt a jelképes, a valóságban nem létező, de a mesékben gyakran jelen lévő állatot tartják a legerősebbnek, szinte legyőzhetetlennek, és gyorsan visszánövő fejei alapján a legéletrevalóbbnak, megújulásra képesnek, a sárkány tulajdonságait vetíti elő az elkövetkező év is.

A kínai állatöv alapján a sárkány az erőt, a bölcsességet, a szerencsét is jelképezi. Az öt elem – tűz, víz, föld, fém és fa – közül a fa-sárkány a biztonságot, a hűséget, a stabilitást hozza az életünkbe, olyan változásokat, amelyek részben megoldást jelentenek a nagy konfliktusok kimenetelére és a párkapcsolatok terén is. Ha nem is egészen, egy időre biztosan.

A sárkány a megújulás jelképe is, ezért világraszóló és az egyéni életünket meghatározó kreatív újításokban sem lesz hiány.

A tigris jegyében születettek, ha megoldoznak érte, jólét és népszerűség vár. A nyúl jegyének szülöttai anyagiakban lesznek szerencsések, a kígyókra elismerés vár, a ló, ha nem lusta keresni, hűséges társra talál.

A kecskéknek energiát ad, a sikeres előrelépés lehetőségét jelenti, az egyedülálló majmok egy különleges társal ismerkedhetnek meg, ha nyitott szemmel járnak, a kacamunkahelyi elismerésre, családbővítésre számíthat, a kutya a bőség kosarából válogathat, a disznó jegyében születettek pedig élvezhetik munkájuk gyümölcsét.

Az állandóságot kedvelő bivaly, bár gyorsítania kell a tempót, mind anyagilag, mind a párkapcsolatban kellemes változásokra számíthat.

Az okos és intelligens patkány a sárkány évében jól helyezkedni és a lehetőségeket kihasználni. Ahol nagyon várják, újszülött érkezésére nyílik lehetőség.

A legsikeresebbek szinte minden téren a sárkányok lesznek, hiszen az ő évük kezdődött el.

A léleképítés buktatói

A legszebb élet

Március első napjaiban írom ezeket a sorokat, tavaszi lélekkel, de ködös, borús, nekem fejfájást, fáradékony-ságot okozó (ilyen a meteoropátia!) napokon, és e hónap 7-én fog megjelenni. Sok mindent felidéz bennem ez az időzítés, és nem kevés különös élményt hoz elő ez az időszak az életemben.

Albert Ildikó pszichológus

Mert március 8. nekem nem annyira a nőnap, mint inkább a férjem születésnapja, aki másfél éve már nincs mellettem. Bár ő mindig nevetve mondta, hogy napja eltörlül a nőké, a nemzetközi mellett. Nem volt így, és most még kevésbé. Hiányzik.

De édesanyám is márciusi, még ünnepelhetjük, a fogadott családomban is két születésnapot ünneplünk, meg a névnapom, és újjáalakított kapcsolatokat, sok örömmel és bizony nem kevés rossz érzéssel is, amit nem tudok mellőzni, mindegyre előjön, hogy miért csak most rendeződtek, és vajon megtettem-e mindent, hogy ne így legyen? Nehezen vagy sosem megválaszolható kérdések, amiket vagy leteszek, vagy együtt fogok élni velük. Kiderül, melyik megoldás lesz majd a jobb.

A jelen a legfontosabb

A lényeg most az, hogy ilyen körülmények között másról fogok írni, mint amiről eredetileg szerettem volna, mert mindig a jelen a legfontosabb, mint erről már volt szó az előzőkben. Terápiás üléseken is az a

helyes eljárás, ha minden alkalommal az aktuális gondokkal, esetleg örömmel kezdünk, és utána térünk át azokra a kérdésekre, amik az egész folyamat gerincét, egyben célját alkotják.

A tavasz kezdete nem annyira egyértelműen jó és feldobó, mint néha a mindennapokban szokás emlegetni, vagy ahogyan a művészetek hajlamosak bemutatni. Igen, igaz, hogy egyrészt már önmagában a tél utáni nagy megújodást, a természet és ezzel a természettel együtt zsongó emberi lélek feléledését jelenti.

Kiszabadulunk a négy fal közül, a napsugár (ha van) és a meleg örömet szerez, a kertészkedés, piacolás lehetősége tevékenységre serkent, megmozgat, tervezésre ösztönöz. És ezzel a legfontosabb jelenik meg vagy tér vissza a mindennapokba, amit csak azok vesznek észre, akiknek hiányzik: a célok, a tervek, a jövő előrevetített képe, a mozgás, aminek már önmagában terápiás hatása is van. Tudjuk, oldja a rossz hangulatot, levezeti a szorongást.

Harmónia és szépség

A tavasz szinte magától adja az értelmes élet minden feltételét. Vagy legalábbis annak az illúzióját, a lehetőségét. Igen, hozzáállás kérdése ez is! Ráadásul a természet segít gyönyörködni is, hisz csodákat vonultat fel, ha van szemünk, orrunk, szívünk és nem utolsósorban igényünk rá. Igen, a szépérzék megszépíti a mindennapjainkat, bármennyire is tautológia ez a megfogalmazás. A megújodást hirdető virágok, az élettelennek tűnő ágakon megjelenő

rügyek, a bontakozó zöld, a tavasz sajátos illata valamiféle jókedvet és harmóniát ültet a lelkünkbe. Azon lehet vitázni – tették is ezt egykoron nem kevesen –, hogy az esztétikai érzék velünk született vagy szerzett, netán mindkettő, valószínűnek tűnik, hogy megszerzhető és fejleszhető. És ez a legfontosabb. Ha mese- és versolvasással nő fel a gyerek, ha jó minőségű muzsikát hallgatnak otthon és az iskolában, ha szép, színes képekkel ékes könyvet, lakást tapasztal már a pici, és ujjongva fedezi fel a természetet, ezt fogja továbbvinni egy életre. De megszerzhető később is a szépség élvezetének képessége. Felnőtt fejjel, netán már idősen. Azt hiszem, hogy – viszonylag kevés kivételtől eltekintve – mindannyiunk lelkében kódolva van, ott szunnyad a szépség felfedezésének és élvezetének képessége, ugyanúgy, ahogyan a jóra vagy legalább a rossz elkerülésére, elutasítására való hajlam is. Csak kellenek a körülmények – családi környezet, egy ember, sorsdöntő pillanat, találkozás –, ami mozgásba hozza ezeket az adottságokat.

Persze a tavasznak is megvannak a maga negatív oldalai. A látszólagos felpettedés különös módon fáradékony-sággal jár együtt. A tél felémészette a szervezet tartalékait, és most, amikor annyi mindent szeretnénk és kellene tenni, kiderül, nehezebben bírjuk a strapát, mint szeretnénk, és mint hittük volna, hogy képesek vagyunk. Megjelenik a tavaszi aszténia: aluszékonyak, fáradékonyak, betegségekre – vírusokra, baktériumokra – fogékonyabbak vagyunk, mert csökkent a fizikai ellenálló képességünk. Pótolni kell étellel, pihenéssel, kellemes elfoglaltsággal, esetleg vitaminokkal. És összejövetelekkel, családi meg baráti találkozókkal,

emberi melegséggel: ezek mind csodát tesznek.

Aztán, ahogy telik felettünk az idő, tavasszal, az újrakezdés, a feléledt lehetőségek mellett megjelenik egy másik érzés is: a nosztalgiáé, a vágyó, néha fájó emlékezésé és az egyre erősödő, kissé bús reményé, hogy hátha lesz még sok tavasz.

Legtöbbször ilyen kettős, néha többes rezgésű minden történése a lelkünkben. Akkor is, ha nem mindig tudatosítjuk. Mert minden jelenség tulajdonképpen kinyíló kapu, és rajtunk múlik, mit kezdünk vele, átlépünk, és merre megyünk azután.

Végtelen lehetőségeink

A tavasz mindig eszembe juttatja, remélem, ezután olvasóimnak is ezt sugallja, hogy *emberi lényünk alapjában életre, megküzdésre, alkotásra, benne önmagam megalkotására (is) teremtett*. Ami azt jelenti, hogy mivel a természet és/vagy a teremtés (nevezük és lett légyen akár-hogyan, a lényeg ugyanaz!) része vagyunk, mindannyian képesek vagyunk jól végigélni a mindennapjainkat, megszervezni, kialakítani, értelmessé és hasznossá tenni létünket. Hogy adott az erőnk arra, hogy szembezálljunk a nehézségekkel, hogy megoldjuk és túléljük a bajokat. Hozunk magunkkal kellő energiát ahhoz, hogy szép életet éljünk, példát mutassunk és másokat is részeltessünk benne, csak hinni kell ebben és magunkban, és előbányászni, ha kell. Mindezt úgy, hogy figyelek saját magamra, s persze a környezetemre is, emberileg elfogadhatóvá alakítom a személyiséget, felismerem és használom a képességeimet, megtanulok adni abból, amit magamba gyűjtöttem – tudást, figyelmet, magatartási mintát, jó szót, segítséget –, és örülök mindennek, amit kapok. Talán a legnagyobb bűnünk – sokak legna-

gyobb bűne –, hogy nem ismerjük fel mindezt, nem jövünk rá, hogy végtelen lehetőségünk van a legjobb és legszebb megteremtésére és megélésére a mindennapokban.

Igen, tudom, közben rengeteg baj, gonoszság, fájdalom és betegség leselkedik ránk, de ugyanannyi jó, szép és öröm. Egyformán és egyenlő súlyozva oszt az élet, akkor is, ha a látszat más.

Mint ahogyan tudjuk azt is, mert tény, bármennyire fáj, hogy megszületni életveszélyes. Ezt a szellemes igazságot magam is többször használtam már, saját kútfőmből, és meglepődtem, mikor a napokban *Török Sándor* könyvében is szembejött velem. Jólesett, hogy ilyen egyformán látjuk, mondjuk. Mert közel áll hozzám, a beszélt nyelv irodalmi használatáért meg a lelket simogató hangulatáért, üdítő humoráért, melyet másik nagy kedvencemmel, *Axel Munthe San Michele* regényével rokonítanék: kissé szomorkásan derűs, nosztalgikusan és reménykedően bús egyszerre. Ajánlom, tessék olvasni a szerzőt. Mindkettőt. Lehet, hogy egyikük sem a legnagyobbakkal vetekszik, de okos, szívhez szóló és tavaszi mindegyikük.

És ha már szó került arról, mi az, ami velünk született s mi az, ami szerzett, ezzel kéz a kézben hogyan alkothatjuk meg magunkat, mit kezdhetünk azzal, ami bennünk van, és mit válthatunk ki a másiktól, a legközelebbiektől, olvassuk el *Lionel Shriver* regényét is, a *Beszélnünk kell Kevinről*-t.

És hallgassunk *Vivaldit, Bachot, Mozartot* és *Singing Tavaszi zsongását*. De *Grieg* és *Mendelssohn* is jót tesz. És ha valamelyiket elindítottuk, vegyük elő *Kosztolányit* vagy *Juhász Gyulát*.

Mert a vers a legszebb élet. A legszebb élet pedig valódi vers.

		1.	DOLGOZIK A TITKÁRNÓ	MAGUK MUSTÁRGÁZ	FOGARAS FOLYÓJA	ERREFELE!	JÓZSEF ATTILA VERSE	RAGADOZÓ HAL ÖZÖNLŐ	ANGLIAI VÁROS	ERZSÉBET EGYIK BECÉZÉSE	RANGJELZŐ ELŐTAG	RÉG ÉLT ELŐD SPORT-FOGADÁS	SPANYOL ÉS PORTUGÁL AUTOJEL	IFJÚSÁGI IRÓNK (FERENC)	RÓMAI 1051	NEM LÁT
Benjamin Disraeli, Beaconsfield grófja, angol konzervatív politikus, miniszterelnök szentenciáját idézzük a fősorokban.		E														R
	SÉRTETLEN			SHAKESPEARE-KIRÁLY ISMÉTELT TILTÁS				ÉSZAKI FŐVÁROS ROMÁN JÁTEKSPORT				CSEH TÁNC ÉPÜLET-ASZTALOS				
	BUDAPEST RÉSZÉ JÓ A FÜLE				ÚJ-ZÉLANDI ÖSLAKÓ FÉRFINEV (AUG. 25.)						MORZEJEL BELGRÁDI PALOTA		ZOKOG MELY SZEMÉLYEK?			RÓMAI 500 ZENEI JELZÉS (ÁRIASZERŰEN)
2.	S	SÍK, SIMA	HÍM MÉH KÁBÍTÓ-SZER		LAPOS CSÓNÁK PONTOK SORA					SZABÁLYOS HATLAPÚ GYŐZELEM-FELE					INDULÁS AFRIKÁBA! ELLEN (LATIN)	
	LATERÁLIS			MENJI (OLASZ) HATLÁBÚ IZELTLÁBÚ		CIN JUTTAT		ÁSVÁNYI FŰSZER BÖDULAT (ÉKTELEN)			OLASZ IGEN FRANCIA ARANY			FR. TERÜLETMÉRTÉK A KIŰT LÉNYEGEI		
	... MAY (NÉMET ÍRÓ)			ILION LOPAKODÓ			...SAV (NH TARTALMÚ) HIVATALI MUNKAHELY						KESERŰ ORVOSÁG NÉMET NÉVELŐ			
	BETEGET GONDOZO			ORSZÁGGYŰLÉS (1707) KORALL-ZÁTONY			FÉNYESEBB ALANCNÁL... ERKÖLCS-TAN						KÖZLEKEDÉSI PÁLYÁN KORTYOLÁS			
	A KEZÉBEN TART		KICSI A PH-JA MAGAD			KIVÁLÓ, PAZAR MOST VAN					RÓMAI 2 FELSŐ FÖLDRETEG			SZINTÉN LATIN ÉS		SZOBÁT TISZTÍT
	TOVÁBBÁ GYLKOL		...PLAN (TÁVOL FELVÉTEL) ÁLL ALATTI ZSÍRPÁRNA			ERŐGÉP A SZEME-LYÉRŐL				KARAVÁN-ÁLLAT RÓMAI 101				ODA-VISSZA FÉRFINEV FORMA		
		FÉRFI-ÉNEKHANG USA-TAG-ÁLLAM			TÖRLŐGUMI ROVAR-PANCIÉ ANYAGA			A KALCIUM VEGYJELE LEL				BARANYA M. HELYSÉG A NAGY VARÁZSLÓ			AMPER (RÓV) NŐI NÉV (AUG. 18.)	
	EMOTÍV KEZDETI		EBLAK ERDÉLYI MAGYAR SZERV. (RÓV)	LÉNYEGÉBEN OKOS! ÍRORSZÁG HONI NEVE		CSAK FÉLIG! FASOROS SÉTÁNY		MEG NEM ENGEDETT FŐNÖK (GIGÁNY)						LYUK (NÉP.) RÉTES		
	SALT ... CITY (UTAH FŐVÁROSA)		ARAB NŐI NÉV ILLETVE (RÓV)			TÖRÖK TISZT (RÉG) ATHÉNI SPORTKLUB				NÉVELŐ ANGOLUL KÉRDEZNI			LEMEZES KÖZET RÓMAI 1050			
	FLORIDAI VÁROS		BÉKÉS ... (SZÍNÉSZNŐ) HAMIS				KENŐ-ANYAG IZOMKÖTŐ						MELY IDŐ-PONTBAN? MINIPAJTA			
	... GROS (NAGYBAN)		TOLNAY ... (SZÍNÉSZNŐ) EGYESI			PAPIRRA RÖGZÍTÉS ZORRO JELE					A MAROS TESTVÉRE FÉL ŪRI			A NIKKEL VEGYJELE FÉLREI		
	L.N.J.												VOLT (LATIN)			

Február 29-i rejtvényünk megfejtése: **Minél több idegent láttam, annál jobban szerettem a hazámat.**

Csak időközönként villantotta meg képességeit a CSU Medicina

Nem tudta megismételni az erősebb ellenfelek ellen mutatott jobb mérkőzéseit a CSU Medicina női röplabdacsapata, amely sima, háromjátzmás vereséget szenvedett Bukarestben, a CSM otthonában. Noha a játzmánkénti eredmény szorosabb csatára utalhat, valójában pillanatra sem volt esélye a marosvásárhelyi együttesnek játszmagyőzelem közelébe jutni.

Igaz, az első és a harmadik szett elején rövid időre három-három pontos előnyre tett szert a Medicina, azonban amint a forgás során az erősebb ütők a második vonalba kerültek, azonnal megmutatkozott a különbség. A kezdő hatosból hiányzott Tarța, sérülés vagy betegség miatt (a klub nem közölte az okokat), a helyette beállt Buranon pedig látszott, hogy nemigen használta korábban a csapatot igen konzervatív módon összeállító Julien van de Vyver edző. Így amikor ő került a hálóhoz, máris eggyel kevesebb ütőre kellett figyelniük a bukarestieknek. Nyitáskor pedig mindig őt keresték a labdával. A helyére a második játszmában beállt Moraru pedig először lépett pályára az idei bajnokságban a csapatban...

Márpedig röplabdában a játék jellegéből adódóan egy-egy gyengébb láncszem elrejtésére nemigen van mód, a jobbak nem mindig tudják kiváltani, mint például a fociban vagy kézilabdában.

A vereség ellenére a marosvásárhelyi csapatnak voltak jó pillanatai is, de aztán három-négy pontos sorozatokat engedélyezett az ellenfélnek,

Eredményjelző

Női röplabda A1 osztály, 20. forduló:
Bukaresti Rapid – Lugosi CSM 1:3, Balázsfalvi Alba Volei – Bákói Știința CSM 3:0, CSO Voluntari 2005 – Konstancai CSM 3:1, FC Argeș Pitești – Bukaresti Dinamo 0:3, CSM Târgoviște – Brassói Corona 3:1, Bukaresti CSM – CSU Medicina 3:0. *Elmaradt mérkőzésen:* CSO Voluntari 2005 – CSM Târgoviște 3:0.

néha pedig kezdőkre jellemző hibákat vétettek játékosai, mint például amikor Cristea és Krystle mindketten ugyanabból a passzból próbáltak támadni. Bevalljuk, ilyet még nem láttunk ezen a szinten...

A női röplabda A1 osztály alapszakaszából még két forduló van hátra, ezeket a

Jegyzőkönyv

Női röplabda A1 osztály, 20. forduló:
Bukaresti CSM – Marosvásárhelyi CSU Medicina 3:0 (25:20, 25:19, 25:22).

Bukarest, Elite Performance Sun Plaza csarnok.

Vezette: Cristian Cristea (Bukarest), Lucian Stania (Konstanca).

Ellenőr: Nicolae Marin (Galac).

Bukaresti CSM: Sobo, Zadorojnai, Apolinario Coreea, Kikucsi, Diouf, Ikić. Liberő: Terra Fernandes Guimaraes. Cserék: Babaș, Alexandru, Costa.

CSU Medicina: Buran, Postea, Cristea, Aelbrecht, Gheți, Krystle. Liberő: Jeremić. Cseré: Moraru.

mérkőzéseket a CSU Medicinának a FC Argeș elleni play-out sorozatra való felkészülésként kell kihasználni. Szombaton a Brassói Coronához látogat a marosvásárhelyi alakulat, majd hazai pályán, a Dinamo ellen zárja az alapszakaszt. (bálint)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Negyeddöntőben a Bayern München és a PSG

A Bayern München hazai, a Paris Saint-Germain pedig idegenbeli győzelemmel biztosította be továbbjutását kedden a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjének visszavágóján.

A szezon végén távozó Thomas Tuchel vezette német bajnok a 38. percben dolgozta le a Rómában összeszedett hátrányát Harry Kane jóvoltából, majd a szünet előtt Thomas Müller is fejjel növelte a bajorok előnyét. Az angol klasszis a 66. percben újabb szemfüles gólt szerzett, és Maurizio Sarri végig alárendelt szerepet játszó gárdája már nem tudott újítani.

A Bayern az elmúlt hónapban játszott hat találkozójából csak a harmadikat tudta megnyerni.

A Paris Saint-Germain három hete 2-0-s előnyt harcolt ki a Real Sociedad ellen, s az akkor is eredményes Kylian Mbappe a visszavágó 15. percében már összesítésben háromgólosra növelte a franciák előnyét. A világbajnok szuperasztár az 56. percben megadta a „kegyelemdőfészt” a spanyol alakulatnak, amelynek az erejéből már csak szépítésre futotta a hajrában, így a PSG a papírformát igazolva, könnyedén jutott be a nyolc közé.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, visszavágók:

* Bayern München (német) – SS Lazio (olasz) 3-0 (2-0), továbbjutott: a Bayern, 3-1-es összesítéssel;

* Real Sociedad (spanyol) – Paris Saint-Germain (francia) 1-2 (0-1), továbbjutott: a PSG, kettős győzelemmel, 4-1-es összesítéssel.

Ma a televízióban: Európa-liga, Európa-konferencialiga

* 19.45 óra: Sparta Prága – Liverpool (Pro Arena), AS Roma – Brighton (RTL Három)

* 22.00 óra: AC Milan – Slavia Prága (Pro Arena), Freiburg – West Ham United (RTL Három)

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 27. forduló:* Brentford – Chelsea 2-2, Burnley – Bournemouth 0-2, Everton – West Ham United 1-3, Fulham – Brighton & Hove Albion 3-0, Luton – Aston Villa 2-3, Manchester City – Manchester United 3-1, Newcastle United – Wolverhampton 3-0, Nottingham Forest – Liverpool 0-1, Sheffield United – Arsenal 0-6, Tottenham – Crystal Palace 3-1. *Az élcsoport:* 1. Liverpool 63 pont, 2. Manchester City 62, 3. Arsenal 61.

* *Spanyol La Liga, 27. forduló:* Athletic Bilbao – FC Barcelona 0-0, Atlético Madrid – Betis 2-1, Osasuna – Alavés 1-0, Celta Vigo – Almería 1-0, Getafe – Las Palmas 3-3, Sevilla – Real Sociedad 3-2, Valencia – Real Madrid 2-2, Villarreal – Granada 5-1, Rayo Vallecano – Cádiz 1-1, Mallorca – Girona 1-0. *Az élcsoport:* 1. Real Madrid 66 pont, 2. Girona 59, 3. FC Barcelona 58.

* *Olasz Serie A, 21. forduló:* Inter – Atalanta 4-0, Sassuolo – Napoli 1-6; *27. forduló:* Atalanta – Bologna 1-2, Empoli – Cagliari 0-1, Frosinone – Lecce 1-1, Hellas Verona – Sassuolo 1-0, Inter – Genoa 2-1, Lazio – AC Milan 0-1, Monza – AS Roma 1-4, Napoli – Juventus 2-1, Torino – Fiorentina 0-0, Udinese – Salernitana 1-1. *Az élcsoport:* 1. Inter 72 pont, 2. Juventus 57, 3. AC Milan 56.

* *Német Bundesliga, 24. forduló:* Freiburg – Bayern München 2-2, Union Berlin – Borussia Dortmund 0-2, Bochum – RB Lipcse 1-4, 1. FC Köln – Bayer Leverkusen 0-2, Heidenheim – Eintracht Frankfurt 1-2, Mainz – Mönchengladbach 1-1, Hoffenheim – Werder Bremen 2-1, Darmstadt – Augsburg 0-6, Wolfsburg – VfB Stuttgart 2-3. *Az élcsoport:* 1. Bayer Leverkusen 64 pont, 2. Bayern München 54, 3. VfB Stuttgart 50.

* *Francia Ligue 1, 24. forduló:* AS Monaco – Paris St. Germain 0-0, Nantes – Metz 0-2, Toulouse – Nice 2-1, Montpellier HSC – Strasbourg 2-2, Lyon – Lens 0-3, Brest – Le Havre 1-0, Reims – Lille 0-1, Stade Rennes – Lorient 1-2, Clermont – Olympique Marseille 1-5. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 55 pont, 2. Brest 46, 3. AS Monaco 42.

Rossz kezdések, remek félidőzárások

Bálint Zsombor

A Seps SIC otthonában elszenvedett kétföldös vereséggel fejezte be az alapszakaszt a teremlabdarúgó 1. ligában a városi sportklub. Noha az eredmény szoros mérkőzésről árulkodik (és ez a mezőnyben így is volt), a hazaiak győzelme nemigen forgott veszélyben, hiszen a marosvásárhelyiek mindkét félidő elején gyors gólokat kaptak, aztán pedig csak akkor válaszoltak, amikor már nem volt valós esélyük. Jegyezzük meg, hogy a csapatból többen hiányoztak, és Cosmin Gherman vezetőedző sem volt jelen a kispadon, a csapatot Kovács János másodvezető irányította. Márpedig ebben a sportágban sokkal nagyobb mértékben számít az edző hiánya, mint például a nagypályás fociban.

Mint említettük, a hazaiak nagyon gyorsan, már a második percben vezetéshez jutottak, s az előnyt a 4. percben növelték, amikor a támadásba feljött Tatar kapus megpróbálta visszarántani az üres kapura törő gólszerzőt, de a találatot nem tudta megakadályozni, ráadásul sárgát is kapott. A marosvásárhelyiek támadójá-

téka továbbra is akadozott, a védekezésben pedig nagy hibákat követtek el, így a 7. percben Mánya háromra növelte a hazai előnyt, a 12. percben pedig Tatar már negyedszerre vehette ki a labdát a hálóból. A szépítés a 16. percben jött össze Barbócz tizmétereséből, miután a hazaiaknak kigyúlt a hatodik csapathibájuk. Néhány másodperccel a szünet előtt Chertes is betalált, reményt ébresztve a második félidőre.

A folytatás azonban ismét a Seps SIC-nek jött ki jobban, s a 23. percben, néhány másodperces különbséggel két gólt is szereztek védelmi szarvashibákat követően, a 25. percben pedig Mánya emelte a kapuba Tataron át a labdát. Tíz perccel át iszapbirkózás folyt a középpályán, de újabb találatot ismét a házigazdák szereztek a 35. percben. Aztán váratlanul szorossá vált az eredmény, pedig Barbócz a 37. percben kihagyott egy tizméterest. Ezt azonban újabb követte, és azt Tatar bevágta. A mérkőzés utolsó 38 másodpercében pedig a CSM három gólt is lőtt, előbb Barbócz, majd kétszer Láposi révén, utóbbit négy másodperccel a végső dumaszó előtt.

A bajnokságban a rájátszás következik, a marosvásárhelyi együttes az alsóházban, az 5-10. helyezettek között folytatja. Itt újabb bajnoki kör következik, mindenki mindenkivel, de csak egyszer. Az alapszakasz pontszámát magukkal viszik a csapatok. Az utolsó forduló után 10. helyen álló csapat kiesik az 1. ligából. A CSM jelenleg 12 ponttal a 8. helyen áll, és március 10-én 17 órától a Bodzavásári Lucea-fáru otthonában kezd a play-outot.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, 18. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps SIC – Marosvásárhelyi CSM 8-6 (4-2).

Sepsiszentgyörgyi Seps SIC. Vezette: Florin Macovei (Galac), Dragoș Mocanu (Brăila). Tartalék: Robert Ciorbea (Barcaszentpéter). Ellenőr: Ilie Șandru (Pitești).

Marosvásárhely: Tatar – Al-Ioani, Barbócz, Tifán, Butiurca (Chertes, Varga, Curticăpean, Láposi, Pogăcean).

A CSM gólszerzői: Barbócz (16. – tizméteres, 40.), Chertes (20.), Tatar (37. – tizméteres), Láposi (40., 40.).

Az alapszakasz végeredménye

1. Galac	18	17	1	0	133-31	52
2. Temesvár	18	14	1	3	104-31	43
3. CSM Déva	18	12	3	3	99-36	39
4. Székelyudvarhely	18	11	1	6	104-55	34
5. Seps SIC	18	10	1	7	95-69	31
6. Măreșești	18	6	1	11	81-88	19
7. Bodzavásár	18	6	0	12	82-124	18
8. Marosvásárhely	18	4	0	14	54-88	12
9. West Déva	18	3	0	15	56-140	9
10. Simánd	18	3	0	15	58-204	9

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, 18. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps SIC – Marosvásárhelyi CSM 8-6, Székelyudvarhelyi FK – Mausoleul Măreșești 7-2, Dévai CSM – Bodzavásári Lucea-fáru 9-0, Simándi Șoimii – Dévai West 6-2, Galaci United – Temesvári CFR 4-3.

Limitless – konferencia informatikusoknak, és nem csak nekik

Március 2-án másodszer tartották meg Marosvásárhelyen, a Kultúrpalotában a Limitless című informatikus-találkozót. Az esemény központi témája a mesterséges intelligencia volt. Bár a rendezvény elsősorban az IT-szakembereknek szólt, a szervezők törekedtek arra, hogy a más területen tevékenykedők, illetve a gyermekek számára is érdekessé tegyék az eseményt.

Nagy-Bodó Szilárd

A Limitless konferencián az AI mellett egyebek között az időbeosztásról és a csapatok koordinálásáról volt szó. – A konferencia célja, hogy egy erős erdélyi IT-közösséget hozunk létre – emelte ki *Mester Ibolya*, a Limitless társszervezője, a We Care, We Grow Alapítvány munkatársa, aki lapunk kérdésére azt is elárulta, hogy a szünetekben a résztvevőknek lehetőségük volt kávé mellett beszélgetni, ismeretséget kötni. Hasonló kapcsolatkihálóvívítésre volt lehetőség az ebéden, illetve az eseményt záró borkóstolón is.

A Limitless egyik legkiemelkedőbb pillanata volt, hogy elindították a marosvásárhelyi állatkertet bemutató alkalmazást, amely ingyenesen letölthető okostelefonokra. A program elkészítése egy 24 órás informatikai hackathonon kezdődött. A december elején szervezett eseményen informatikát tanulók és már rég a szakterületen dolgozók gyűltek össze az állatkertben, és közösen, önkéntesen dolgozva kezdték elkészíteni az alkalmazást. A decemberi hackathon óta még finomítottak rajta, és így

Mester Ibolya, a Limitless társszervezője, a We Care, We Grow Alapítvány munkatársa

elkészült a ZOO Târgu-Mureș névre keresztelt alkalmazás, amelyet ingyenesen használhatnak azok, akik a Marosvásárhelyi Állatkertbe látogatnak.

Az okostelefonra letölthető alkalmazás információkkal látja el a látogatókat azzal kapcsolatban, hogy milyen állatot látnak, éppen hol járnak a létesítményen belül, mindezt három nyelven – magyarul, románul és angolul. Továbbá arra is lehetőséget kínál az alkalmazás, hogy az érdeklődők jegyet tudjanak vásárolni.

Az esemény sokszínűségét bizonyítja, hogy a szervezők a legkisebbekre is gondoltak. A gyermekeket két csoportra osztották, volt egy 3–9 éveseknek szóló foglalkozás és egy 9–14 éveseknek szóló. *Incze Orsolya*, a gyermekprogram szervezője a Népújságnak elmondta, hogy a kisebbeknek a spórlásról beszéltek, arról, hogy miként tudnak pénzt félretenni valamire, amit meg szeretnének

vásárolni maguknak. A foglalkozások alkalmával malacperselyt készítettek.

A nagyobbaknak szóló programokon különböző gazdasági fogal-

makkal ismerkedhettek meg. Egy teljes napon át nem lehet tanulni, így több játékot is szerveztek a gyermekeknek, húzta alá *Incze Orsolya*.

A Limitlessen az AI mellett a csapatokról és ezek koordinálásáról is szó esett, erről tartott előadást *Somogyi Erzsébet*, a Google magyarországi munkatársa, csapatvezető. Elmondása szerint ki kell alakítani egy egészséges feladatelosztást, hogy a csapat tagjai ne futkossanak fejvesztve, hanem kellő precizitással tudják elvégezni a feladataikat. Ehhez elengedhetetlen a megfelelő kommunikáció, fontos, hogy például a mérnökök is tisztában legyenek azzal, hogy mi a marketingesek feladata és fordítva, példázta *Somogyi Erzsébet*. A Google egyik csa-

patának vezetője arról is beszélt lapunknak, hogy egyes helyzetekben – bármennyire is nehéz – fontos nemet mondani, mindezt pedig olyan formában, hogy az ne legyen se sértő, se félreérthető. Ha túl sok feladatot elvállalunk, akkor az már rövid távon is visszaüthet, mondta a szakember.

Az informatikusoknak – és nemcsak nekik – szóló konferencia ötlete két évvel ezelőtt született meg, a szervezők mertek nagyot álmodni, és a támogatóiknak köszönhetően valóra váltották az álmukat. Ha minden jól alakul, a jövőben is lesz folytatása mind a Limitlessnek, mind pedig a hackathonnak, hiszen sokkal jobb együtt dolgozni és tenni a közösségért, mintsem panaszkodni azért, hogy mi nincs meg.

Megtelt a Kultúrpalota a Limitless második kiadásán is

Forrás: Limitless

Irinyi János középiskolai kémiaaverseny, III. forduló, országos döntő

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) és a Magyar Kémikusok Egyesülete által közösen szervezett Irinyi János középiskolai kémiaaverseny országos döntőjére február 29-én került sor Kolozsváron, a BBTE Kémia és Vegyész-mérnöki Karán. A verseny megnyitóján dr. Majdik Kornélia, az EMT Kémiaszakosztályának elnöke és a verseny-szervező bizottság elnöke, dr. Kerekes Adelhaida Kolozs megyei főtanfelügyelő-helyettes, dr. Paizs Csaba professzor, a BBTE Magyar Kémia és Vegyész-mérnöki Intézetének igazgatója és dr. Gál Emese, a BBTE Magyar Kémia és Vegyész-mérnöki Intézetének előadójának köszöntötte a diákokat és a tanárokat. Az Irinyi János országos kémiaaverseny helyi fordulóján Erdély 7 megyéjéből összesen 235, a megyei fordulón 164 diák vett részt, közülük a legjobb 22 diák vehetett részt a verseny országos döntőjén.

A köszöntőbeszéd után a diákok írásbeli vizsgán és laborgyakorlaton mutathatták meg tudásukat.

A verseny próbái és az ebéd után a diákoknak vezetőtanár kíséretében lehetőségük volt megismerkedni a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kémia és Vegyész-mérnöki Karának laborjaival és tantermeivel. A legjobb eredményeket elérő hét diák továbbjut a verseny magyarországi döntőjére, melyet a Magyar Kémikusok Egyesülete szervez meg a Debreceni Tudományegyetemen április 5–7. között.

A verseny díjazottjai és továbbjutói a nemzetközi szakaszra:

I. díj – *Czire Boróka* (IX. oszt.), Berde Mózes Unitárius Gimnázium, Székelykeresztúr, felkészítő tanára Rafai Dalma;

II. díj – *Rancea Alex Krisztián* (X. oszt.), Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár, felkészítő tanára Nyitrai Apollónia;

III. díj – *Király Tamás* (XI. oszt.), Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti, felkészítő tanára Átyim Erzsébet;

Dicséret – *Vitos Bendegúz* (XI. oszt.), Márton Áron Főgimnázium, Csíkszereda, felkészítő tanára Oltean Éva; *Ruzsa Csanád* (X. oszt.), Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár, felkészítő tanára Nyitrai Apollónia;

Nagy Péter (IX. oszt.), Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely, felkészítő tanára Lokodi Hajnalka.

Ezúton is köszönetet mondunk a verseny megszervezésében szerepet vállaló, a diákokat felkészítő szaktanároknak, a BBTE Kémia és Vegyész-mérnöki Kar, Magyar Kémia és Vegyész-mérnöki Intézet munkatársainak, akik részt vettek az elbíráló bizottság munkájában, akik lelkes munkájukkal jelentős szerepet vállaltak a verseny előkészítésében és zökkenőmentes lebonyolításában.

Köszönjük a Kolozsvári Magyar Kémikusok Egyesülete és Quantumpharm Kft. támogatását a verseny díjazottjainak és résztvevőinek megajándékozásában.

Gratulálunk az elért eredményekhez!

A versenyszervező bizottság

Pécsi előadók Marosvásárhelyen

Újra útra keltek a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Karának neves tanárai, hogy szakterületük időszzerű problémáiról előadást tartsanak a MOGYTTE hallgatóinak, szakosodó rezidens orvosoknak, fogorvosoknak és gyógyszerészeknek.

A Romániai Magyar Orvos- és Gyógyszerészképzésért Egyesület által szervezett előadás-sorozat a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara, valamint a Studium-Prospero Alapítvány támogatásával valósul meg a Bolyai téri Studium Hub közösségi központban.

Március 7-én 16–20 óra között: A peri-implantáris egészség- és elváltozások diagnózisa az új parodontológiai klasszifikáció tükrében (dr. Bán Ágnes egyetemi docens). Ajak-, szápadhasadékosok kezelése (dr. Herényi Gejza).

Március 8-án 16–20 óra között: A peri-implant mucositis diagnosztikája és kezelése. A peri-implantitis kezelési protokollja. A parodontitis klasszifikációja (dr. Bán Ágnes). A fej-nyak régió gyulladáso elváltozásai és kezelésük. Maxillofaciális traumatológia (prof. dr. Olasz Lajos).

Március 7-én 16–20 óra között farmakológiai és farmakoterápiai előadásokat tart dr. Pintér Erika, az Általános Orvosi Kar (ÁOK) Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének vezető egyetemi tanára Immunfarmakológia. Autoimmun betegségek kezelése. Daganatok immunterápiája címmel.

Március 8-án 16–20 óra között az Új perspektívák a farmakoterápiában. A depresszió gyógyszeres kezelésének lehetőségei. Racionális gyógyszertervezés és fejlesztés című előadások hangzanak el.

Sportszakemberek számára tart előadást a MOGYTTE aerobictermében március 7-én 15–18 óra között dr. Sántics Béla mesteredző, mestertanár a PTE Természettudományi Kar testnevelői tanári szakáról. A téma: diákok fizikális – kondicionális, koordinációs – képességeinek fejlesztése az élsportban használatos tervezési, edzésmodszertani szempontok alapján. A labdarúgók mérkőzési teljesítményének mérése Polar GPS-alapú játékos-nyomkövető rendszer használatával. A mérések alapján elemzett, értékelt adatok felhasználásával a játékosok állóképességének fejlesztése.

Párbeszéd a marosvásárhelyiekkel

Március 7-én, csütörtökön 18 órától a régi Tudorban lakókat beszélgetésre hívjuk Soós Zoltán polgármesterrel a város folyamatban lévő és jövőbeli terveiről. Helyszín a Tudor Vladimirescu Általános Iskola sportterme (Merészség utca 51. szám).

Az új Tudorban a találkozóra március 14-én kerül sor. A találkozó helyszínét és időpontját később közöljük.

A bel- és külkapcsolati osztály

În dialog Párbeszéd

Zona Tudor vechi
Régi Tudor környéke

Joi | Csütörtök
18:00

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ - 0766-121-234	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 – vidék - 0265/929
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Rendőrség - 0265/202-305	• Aquaserv: – hideg víz-csatorna - 0265/215-702
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	– közönségszolgálat - 0265/208-888
• Sürgősségi szolgálat: – gyermekeknek - 0265/210-177	– központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
Marosvásárhelyi	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Vasútállomás - 0265/236-284
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8–16 óra között: - 0736-883-110	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865 koporsók, kellékek, - 0745-606-215 koszorúk - 0745-606-269 és halottszállítás - 0758-047-604
• Optolens szemsebész - 0265/263-351	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
• Dora Optics - 0733-553-976	
• Dora Medicals - 0265/212-971	
• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446	
• Emma vendéglő, hidegtájak készítése - 0365/404-664	
• Prefektúra - 0265/266-801	
• RDS–RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.

Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.

A hirdetési rovatban
megjelent
közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kemény tűzifa. Tel. 0759-678-112. (22320-I)

MINDENFÉLE

TAKARÍTÁST és főzést vállalok. Tel. 0740-547-200. (22335-I)

HÁZTETŐT készítünk cserépből vagy lemezből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, bentinkinti munkát, kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0745-680-818, Csaba. (22258-I)

VÁLLALUNK bármilyen munkát: meszelést, festést, új tető készítését, bádógosmunkát, ácsmunkát, cserépmosást, kerítéskészítést lemezből, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0742-344-119, Attila. (22260-I)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, teraszkészítést fából. Tel. 0770-859-839. (22277-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást, hidroizolációt kartonból, garáztető-készítést, vas-munkát stb. Tel. 0747-508-707, Mihály. (22257-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Ki lélekkel volt, itt marad velünk.

A szeretet örzi meg az embert,
kit szeretünk, mindig él bennünk.” (P. Gy.)

Kegyelettel emlékezünk

KACSÓ KÁROLYRA,

a drága jó férjre, a jó édesapára, szeretett nagytatára, apósra, rokonra halálának tizedik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (22337-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a kivételes tehetségű, neves szobrászművész,

BENEDEK JÓZSEF

hirtelen elhunyt Budapesten.

Temetése március 8-án, pénteken 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Megemlékezünk róla március 7-én, csütörtökön 18 órától a maros-szentgyörgyi Vili temetkezési vállalat ravatalozójában.

A Benedek család. (-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy

BENEDEK JÓZSEF

miniszteri díjas szobrászművész

folyó év február 29-én, 78 éves korában hirtelen elhunyt.

Búcsúzik tőle Benedek István és családja, Benedek Teréz és családja, Benedek Orsolya, Benedek Mátyás, Benedek Noémi, Benedek Terézia, Lázár Erzsébet és Farcádi Izabella.

Temetése március 8-án, pénteken 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Megemlékezünk róla március 7-én, csütörtökön 18 órakor a maros-szentgyörgyi Vili temetkezési vállalat ravatalozójában. (sz.-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett gyermek, apa, nagyapa, rokon és barát, a marosvásárhelyi születésű

VARGHA ZOLTÁN

életének 70. évében, február 11-én Budapesten elhunyt.

Hamvait 2024. március 9-én, szombaton 13 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben.

Búcsúznak tőle fiai: Zsolt és Attila családjukkal. (22338)

„Elcsitult a szív, mely értünk dobogott,
pihen a kéz, mely értünk dolgozott.
Számunkra Te sosem leszel halott,
örökké élni fogsz, mint a csillagok.”

Mély fájdalommal a szívünkben tudatjuk, hogy a szerető feleség, odaadó édesanya és nagymama, legdrágább testvér, kedves rokon, anyós, szomszéd és ismerős,

PÁL ANNA

(született FÜLÖP ANNA)

2024. március 4-én, életének 73. évében örökre megpihent.

Temetése 2024. március 9-én, szombaton 12 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, katolikus szertartás szerint.

A kegyeletüket leróni kívánókat arra kérjük, hogy búcsúztatására egy szál virággal érkezzenek.

A gyászoló család. (22355)

Mély fájdalommal, de a Jóisten akaratába belenyugodva tudatjuk, hogy

özvegy PAPUC IRÉN

szül. KACSÓ IRÉN

életének 89. évében, 2024. március 4-én örökre megpihent.

Temetése 2024. március 7-én, csütörtökön 14 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temető alsó kápolnájából, unitárius szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (22343-I)

„Biztos vagyok abban, hogy sem távolság, sem halál,
avagy távollét szét nem választhatja azokat, kiket egy lélek éltet, egy szeretet fűz össze.” (Szent Bernát)

Szívünk mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér, nagynéni, anyós, anyatárs, barát, kolléga, orvos, mindenki Róza anyukája,

DR. KOVÁCS ROZÁLIA

életének 84. évében, rövid szenvedés után örökre megpihent.

Drága halottunk hamvainak végső nyugalomra helyezése 2024. március 14-én 11 órai kezdettel lesz az erdőkürti temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (sz.-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy

BORSOS BEATRIX ÉVA

született Dályay

2024. március 3-án visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetése március 8-án 13 órakor lesz a római katolikus temető alsó kápolnájából.

Gyászoló szerettei. (sz.-I)

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediatör

RADIO
KOKO

ONLINE STREAMING

Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület

Hódolat a nőknek

könnyűzene, szavalat és kiállítás

2024. március 7. csütörtök, 17⁰⁰ óra

Studium HUB (Bolyai tér 15. szám)

Közreműködik: Kilyén Ilka színművésznő,
A marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Zeneművészeti
Tanszék II. éves hallgatói – felkészítő Dr. Buta Árpád

Kiállítók:

Vass Tünde – B-Zsu Land – gyurmaékszerek

Bedő Éva – Gyógykrémek és mogyoróval készített ajándéktárgyak.

Albert Olga – kazetták

RÉSZVÉTEL DÍJTALAN

Támogatók:

S.C. TAK AGROZOOT SRL
FITOSERV SRL

Média Támogatók:

e-NÉPÚJSÁG

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti
Elvarratlan szálak

Margaret Mazzantini
ÚJJÁSZÜLETÉS

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Margaret
Mazzantini
Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

În mine sînt eu, eu sînt eu

NŐNAPI ELŐADÁS
SPECTACOL DE ZIUA FEMEII

MÁRCIUS 8.
19:00 óra
8 MARTIE
ora 19:00

MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES
ELŐADÓTERME
SALA ANSAMBLUL MUREȘUL

JEGYFOGLALÁS: 0757 659 694

KÖZREMŰKÖDNEK A BORÓKA ÉS A NAPSUGÁR
NÉPTÁNCEGYÜTTES

KOORDINÁTOROK: MACAVEI BLANKA & BARABĂI ATTILA-OSABA | KONZULENTE: KELESEN
ROLAND | SZÉNERZŐ: MÁRTON ENŐKE-KATINKA & TAMÁS OSABÁD | TÁNCOKVEZETŐK: KOVÁCS
SZABOLCS-SZILVIA & KÁBLER MAGDA | ZENEKARVEZETŐ: BOLDOVÁN-HORVÁTH ISTVÁN |
IGAZGATÓ: BARABĂI ATTILA-OSABA | PLAKÁT: KÖRÖSI SZILVIA & PÉTERFI ADRIEN

CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘ

ETV
EVIDENȚĂ
TELEVIZIÖ

Kultúracsépp

CSÜTÖRTÖKÖN

21 ÓRÁTÓL

Kányádi Orsolyával

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban